

NUORTEN YRITTÄJYYS

Nuorten aikuisten mielipiteitä yrittämisestä ja yrittäjyydestä

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Markkinointi
Opinnäytetyö
Kevät 2011
Kauri Karhu

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

KAURI KARHU:

Nuorten yrittäjyys
Nuorten aikuisten mielipiteitä yrittämisestä ja yrittäjyydestä

Markkinoinnin opinnäytetyö, 44 sivua, 36 liitesivua

Kevät 2011

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, millainen on nuorien yrittäjien ja nuorten yrittäjyysasenteiden tila Suomessa, sekä tutkia millaisia näkemyksiä Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevilla ja opiskelleilla nuorilla aikuisilla on yrittäjyydestä.

Työn tarkoituksena on saada tarkempaa tietoa nuorten aikuisten yrittäjyysasenteista. Nuorten yrittäjyys Suomessa on toistaiseksi sangen vähän tutkittu aihe, jonka vuoksi opinnäytetyöni aihe on erittäin tärkeä ja ajankohtainen.

Opinnäytteen teoriaosuudessa käydään läpi jo olemassa olevaa tutkimustietoa aiheesta ja sen pohjalta tarkastellaan nuorten yrittäjyyden nykytilaa Suomessa.

Työn empiirisessä osuudessa tutkitaan Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien ja opiskelleiden nuorten aikuisten asenteita yrittäjyyttä kohtaan kyselytutkimuksen avulla. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, vaikuttaako Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijoilleen tarjoama Yrittäjyysopinnot –kurssi nuorten asenteisiin yrittäjyyttä kohtaan, sekä miten Lahden ammattikorkeakoulussa eri laitoksilla opiskelevien nuorten mielipiteet yrittäjyydestä eroavat toisistaan.

Tutkimuksen tulosten pohjalta on perusteltua sanoa, että nuorten yleinen suhtautuminen yrittäjyyttä kohtaan Suomessa on hyvä.

Lahden ammattikorkeakoulun tarjoama Yrittäjyysopinnot –kurssi vaikutti nuorten yrittäjyysasenteisiin ja auttoi nuoria aikuisia muodostamaan oman mielipiteensä yrittäjyydestä, oli se sitten positiivinen, tai negatiivinen.

Tutkimustulosten pohjalta voidaan myös sanoa, että eri laitoksilla opiskelevien nuorten asenteet yrittäjyyttä kohtaan erosivat toisistaan.

Avainsanat: nuorten yrittäjyys, yrittäjyys, yrittäjyysasenteet, nuorten mielipiteet yrittäjyydestä, nuori yrittäjä

Lahti University of Applied Sciences
Faculty of Business studies

KAURI KARHU:

Youth entrepreneurship
Young adults' opinions about entrepreneurship

Bachelor's Thesis in Marketing, 44 pages, 36 appendices

Spring 2011

ABSTRACT

The soul purpose of this thesis is to find out what is the stage of youth entrepreneurship in Finland and to find out how do the students of Lahti University of Applied Sciences feel about entrepreneurship.

The goal of this thesis is to study the attitudes towards entrepreneurship young adults have. Youth entrepreneurship in Finland as a subject has been studied surprisingly little so far, which makes the importance of my thesis even greater and more adamant.

In the theoretical part of this thesis I will go through the statistics and the results of the earlier studies about youth entrepreneurship in Finland.

In the empiric part of this thesis I will find out the attitudes towards entrepreneurship that the students of Lahti University of Applied Sciences have with the help of an internet survey. The two main things I am set to find out are if the entrepreneurship course Lahti University of Applied Sciences offers has any affect on students opinions about entrepreneurship and if the students from the different faculties of the University have different opinions and attitudes towards entrepreneurship depending of what they study.

The results of this study clearly show that the attitudes towards entrepreneurship among youth in Finland are mainly positive.

The entrepreneurship course Lahti University of Applied Sciences provides to its students clearly helps university students to form their own opinion about entrepreneurship.

Study also revealed that students from the different faculties of the university have in some cases very different opinions and attitudes towards about entrepreneurship.

Key words: youth entrepreneurship, entrepreneurship, young adults' opinions about entrepreneurship

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimusongelma	4
1.2	Tutkimuksen rakenne	5
2	NUORTEN YRITTÄJYYS	6
2.1	Nuori yrittäjä	11
2.2	Koulutustaustat	12
2.3	Yrittäjyysasenteet	13
2.4	Nuorten asennoituminen yrittäjyyteen	15
3	NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –TUTKIMUS	16
3.1	Tutkimustyyppi	16
3.2	Osatutkimusongelmien määrittely ja rajaus	16
3.3	Tutkimuksen toteutus	17
3.3.1	Tutkimusasetelman ja hypoteesien muodostaminen	17
3.3.2	Tutkimuspopulaation ja otoksen määrittäminen	18
3.3.3	Tutkimuksen aikataulu	19
3.3.4	Kyselylomakkeen laadinta ja esitestaus	21
3.4	Tutkimuksen tekninen toteutus	22
3.5	Tutkimustulokset ja tutkimustulosten tulkinta	22
3.5.1	Johtopäätösten luominen ja saatujen tietojen yleistäminen	37
3.5.2	Tutkimuksen luotettavuuden arviointi	38
4	YHTEENVETO	40
	LÄHTEET	43
	LIITTEET	45

1 JOHDANTO

Yritystoiminnan lähtökohtana pidetään yleisesti halua vaikuttaa omaan elämään. Työajan, työtehtävät ja palkkauksen määrää normaalisti yrityksen johto, eikä työntekijä itse, ja näihin asioihin moni yrityksen perustava henkilö haluaakin itse saada vaikuttaa. Nykysuomalainen hyvinvointiyhteiskunta on rakentunut yrittäjien ja yritysten harteille, ja koska yrittäjiä tuetaan melko hyvin myös rahallisesti, moni haluaakin muuttaa liikeideansa käytäntöön ja työllistää itsensä sen avulla. Myös tuttavien ja sukulaisten menestyvät yritykset voivat esimerkillään vaikuttaa suotuisasti yrittäjyyden kasvamiseen. (Ikonen, Savikko & Ikonen 2006, 5.)

Yrittäjyys on käsitteenä tuttu lähes jokaiselle ja sitä kuulee käytetävän arkipäivän puhekielessä jatkuvasti. On kuitenkin mainittava, että käsitteiden yrittäjä ja yrittäjyys tarkka määrittelyminen on vaikeaa ja teoreettisessa kirjallisuudessa ei ole löydetty yhtä, yhteisesti hyväksyttyä määritelmää näille käsitteille. Sen sijaan yrittäjyyttä ja yrittäjää voidaan määritellä usealla eri tavalla, kuten innovaattori, riskinottaja, yrityksen perustaja, organisaattori, perusjohtaja, johtaja ja yrityksen omistaja. Nämä kaikki sanat kuvaavat samalla hyvin erilaista henkilöä, mutta yrittäjästä puhuttaessa ne voivat samalla sopia erinomaisesti myös samaan luonnolliseen henkilöön, yrittäjään. (Tonttila 2001, 8-9.)

Minustako yrittäjä?

Yrittäjäksi ei tarvitse syntyä, eikä yrittäminen edellytä selkeää kutsumusta yrittäjyyteen, mutta on kuitenkin olemassa tiettyjä luonteenpiirteitä ja persoonallisia tekijöitä, joiden avulla voi tunnistaa itsessään taipuvuutta, tai sopimattomuutta, yrittäjyyteen. Jos todella harkitsee uraa yrittäjänä, olisi hyvä miettiä onko omassa persoonassa ja olemuksessa sellaisia ominaisuuksia, joita yrittäjän arki vaatii. Luonnollisesti myös oma osaamisen taso on tärkeä tunnistaa. Onko osaaminen niin erinomaista, tai kilpailijoista jollain tavalla eroittuvaa, että yrityksellä riittää asiakkaita ja yritystoiminta on kannattavaa. Myös moni ulkoinen tekijä voi vaikuttaa yritystoiminnan menestykseen, kuten esimerkiksi yhteiskunnallinen tilanne, tilanne markkinoilla, sekä oma taloudellinen tilanne ja perheen ja lähiympäristön tuki. (Meretniemi & Ylönen 2008, 10)

Ikonen, Savikko & Ikonen (2006, 8) listaavat yrittäjän tunnusomaisiksi piirteiksi seuraavanlaisia tekijöitä: yritteliäisyys, aktiivisuus, halukkuus ryhtyä yrittäjäksi, työkeskeisyys, kilpailuhenkisyys, energisyys, itsenäisyys, halukkuus hankkia rahaa, kyvykyys ennustaa alan kehitystä ja tulevaisuutta ja uudistushalukkuus.

Meretniemi & Ylönen (2008, 11) lisäävät listaan vielä organisaatiokyvyn, stressinsietokyvyn, ongelmanratkaisutaidot, kommunikointitaidot, myynti- ja markkinointitaidot ja esimiestaidot, sekä sitkeän, kärsivällisen ja määrätietoisien luonteen. Hyödyllisistä ja osaltaan välttämättömistäkin tiedoista ja taidoista mainitaan toimialan ja markkinoiden riittävä tuntemus, perustiedot niin sopimusasioista, kirjanpidosta, kuin verotuksestaakin. Luonnollisesti mukaan tarvitaan myös hyvä, omaperäinen ja tarkkaan harkittu liikeidea, riittävä rahoitus, huolellinen suunnittelu ja asiakkaat, joiden tarpeet uusi yritys voi täyttää.

Nuorten yrittäjyys

Yrittäjyyden ja yrittäjien yksi ongelma maassamme on yrittäjien ikäjakauma. Kuumikymmentä prosenttia maamme yrittäjistä on yli 45 vuotiaita, joista iso osa kuuluu pian eläkkeelle jääviin, suuriin ikäluokkiin. Jotta yritysten määrän kasvu saataisiin pidettyä noususuhdanteessa on tähän ongelmaan löydettävä vastaus. Vastaus tähän ongelmaan ovat nuoret yrittäjät.

Nuorelle yrittäjälle ei ole yhtä, tarkkaan määriteltyä ikärajaa, mutta käyttämissäni, Tilastokeskukselta ja Suomen Yrittäjiltä saamissani materiaaleissa nuoreksi yrittäjäksi on laskettu kaikki alle 35 -vuotiaat yrittäjät. Tutkimuksessani olen rajannut nuoren yrittäjän iän tähän samaan ikäluokkaan, eli termi nuori yrittäjä tarkoittaa tutkimuksessani alle 35 -vuotiaasta yrittäjää.

Nuoret yrittäjät ovat siis erittäin tärkeä ja ajankohtainen tutkimusaihe kansantalouttemekin kannalta, ainoa ongelma on se, että tietoa nuorista yrittäjistä on vielä verrattain vähän. Tästä tiedon puutteesta ja asian ajankohtaisuudesta johtuen päätin tutkia nuorten yrittäjyyttä Suomessa.

Kyselytutkimukseen vastanneista 405:stä vastaajasta 11, oli iältään vanhempia, kuin 35 vuotta, joten he eivät ikänsä puolesta kuulu enää nuorten yrittäjien joukkoon. Kyselylomakkeen asettelu vuoksi, näiden 11 henkilön vastauksia ei voitu poistaa muiden vastausten joukosta, mutta koska tämä yli 35 -vuotiaiden kyselyyn vastanneiden joukko oli niin pieni osa vastaajien kokonaismäärästä, ei tämä seikka vaikuta tutkimustulosten tulkintaan olennaisella tavalla.

1.1 Tutkimusongelma

Tutkimuksen tavoitteena on A: selvittää millainen on nuorien yrittäjien ja nuorten yrittäjäyysasenteiden tila Suomessa ja B: millaisia näkemyksiä Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevilla nuorilla on yrittäjyyttä kohtaan. Tähän kysymykseen haetaan vastaus tutkimalla sitä, kuinka Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittaminen vaikuttaa nuorten näkemyksiin yrittäjyydestä ja kuinka eri laitoksissa opiskelevien nuorten näkemyserot yrittäjyydestä eroavat toisistaan.

Tutkimuskysymykseen A haetaan vastaus kirjallisuudesta, tutkimuksista ja esimerkiksi internetissä julkaistuista artikkeleista, jotka käsittelevät yrittäjyyttä ja erityisesti nuorten yrittäjyyttä Suomessa.

Opiskelijanuorten asenteita yrittäjyyttä kohtaan tutkitaan kyselytutkimuksella, jonka avulla vastataan tutkimuskysymykseen B.

Nuorten asenteita yrittäjyyttä kohtaan, sekä nuorien yrittäjien tilaa Suomessa on perusteltua tutkia, jotta aiheesta saataisiin lisätietoa, jonka pohjalta voitaisiin tehdä oikeanlaisia ratkaisuja nuorten koulutuksessa ja yrittäjäyysasenteiden muokkauksessa.

1.2 Tutkimuksen rakenne

Jotta tutkimusongelmaan päästään vastaamaan, suoritetaan Lahden ammattikorkeakoulussa opiskeleville nuorille kyselututkimus, jossa tutkitaan nuorten mielipiteitä yrittäjyydestä. Tutkimuksessa käytetään hyväksi myös aikaisempaa tutkimustietoa nuorten yrittäjyydestä Suomessa.

Tutkimuksen teoriaosuudessa käydään läpi nuorien yrittäjien tilaa Suomessa aikaisemman tutkimustiedon pohjalta ja tutkimuksen empiria osuudessa tutkutaan Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien ja opiskelleiden nuorten mielipiteitä yrittäjyydestä. Tutkimuksen tarkka rakenne käy ilmi taulukosta 1, tutkimuksen rakenne.

Taulukko 1. Tutkimuksen rakenne

Kappaleen numero	Kappaleen sisältö
1. JOHDANTO	Perustietoa yrittäjyydestä, tilastotietoa Suomen yrityksistä, nuoren yrittäjän määritelmä Tutkimusongelmien määrittely ja tutkimuksen rakenne
2. NUORTEN YRITTÄJYYS	Nuorten yrittäjyys Suomessa olemassaolevan tiedon pohjalta: nuorten yrittäjien määrä Suomessa, nuorten yrittäjien koulutustaustat, sekä nuorten yrittäjyysasenteet aikaisemmin julkaistujen tutkimusten valossa
3. NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 -TUTKIMUS	Tutkimuksen tyyppi ja -rakenne Tutkimuksen toteutus Tutkimustulokset ja niiden tulkinta
4. YHTEENVETO	Tutkimuksen yhteenveto

2 NUORTEN YRITTÄJYYS

Nuorten yrittäjyys on aiheena vähän tutkittu, mutta samalla erittäin ajankohtainen aihe. Kun tutkimuksen teoriaosuuteen kerättiin aiempaa tutkimustietoa aiheesta, huomattiin nopeasti, että olemassa olevan tiedon määrä on vähäinen. Tämä asetti haasteita tutkimuksen suorittamiseen, mutta toisaalta se kannusti tutkimaan nuorten yrittäjyyttä aiheen ajankohtaisuuden ja vähäisen olemassa olevan tutkimustiedon myötä.

Tällä hetkellä suuri osa yrittäjistä kuuluu niin sanottuihin suuriin ikäluokkiin ja yrittäjäsukupolven vaihdoksia tapahtuu tulevaisuudessa kasvavassa määrin, esimerkiksi viimeisen viiden vuoden aikana on tapahtunut noin 40.000 yrittäjäsukupolven tai omistajanvaihdosta (Opiskelupaikka.fi).

Tutkimukset osoittavat, että nuorilla on positiivinen kuva yrittäjyydestä ja yrittäjyys kiinnostaa nuoria tulevaisuuden elinkeinona. Oman yrityksen perustamista ja yrittäjyyttä tulisi tarjota nuorille vartenotettavana vaihtoehtona vielä nykyistä enemmän ja nuoria tulisi ohjata enemmän yrittäjyyden pariin, koska jopa 70 prosenttia nuorista näkee itsensä yrittäjänä jossain elämänsä vaiheessa, mutta vain 5 prosenttia nuorista perustaa oman yrityksen (Opiskelupaikka.fi).

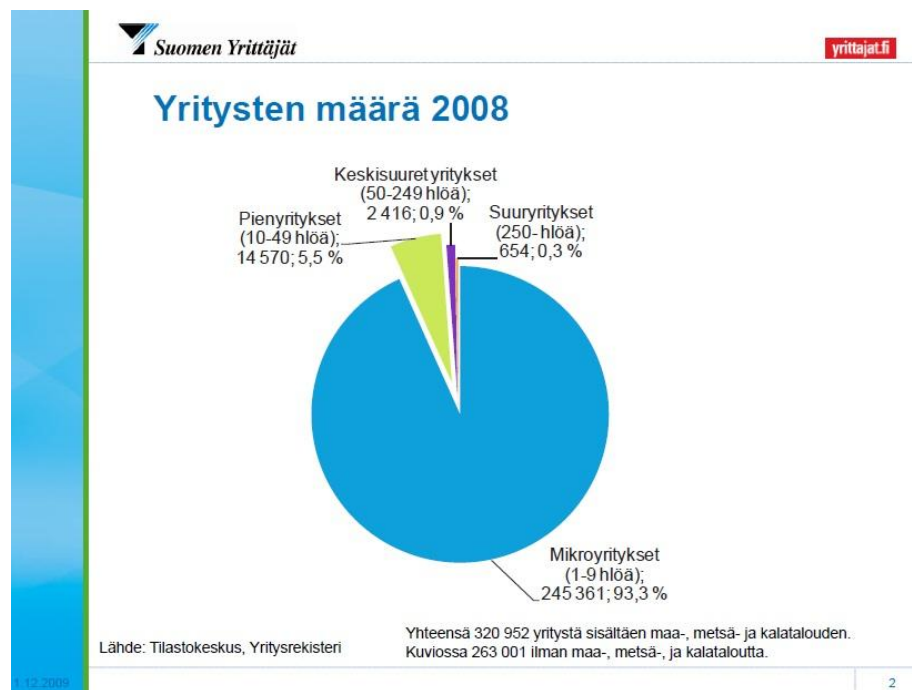
Yrittäjyys Suomessa

Kuten kuvio 1, yritysten määrän kehitys Suomessa osoittaa, yritysten määrä on ollut Suomessa noususuhdanteessa koko 2000 –luvun ajan. Suomen talouden voimakas kasvu 2000 –luvulla ja yritysten määrän kiihtyvä kasvu kulkevat käsi kädessä, talouden kasvu kiihdyttää yritystoimintaa ja yritysten kasvava määrä puolestaan lisää talouskasvua.

KUVIO 1. Yritysten määrän kehitys Suomessa (Suomen Yrittäjät 2010)

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomessa on 320 952 yritystä. 93,3 prosenttia eli 245 361 näistä yrityksistä on alle 10 henkilön yrityksiä, eli mikroyrityksiä. Pienyrityksiä, eli alle 50 henkilön yrityksiä on vastaavasti 14 570, mikä vastaa 5,5 prosenttia kaikista maamme yrityksistä. Alle 250 henkilön yrityksiä, keskisuuria yrityksiä on puolestaan 2 416 kappaletta, eli 0,9 prosenttia yritysten kokonaismäärästä. Suuryrityksiä maassamme on 654, eli 0,3 prosenttia yrityksistä. Nämä luvut käyvät ilmi kuvioista 2, yritysten määrä Suomessa. (Suomen Yrittäjät 2010 & Tilastokeskus 2010)

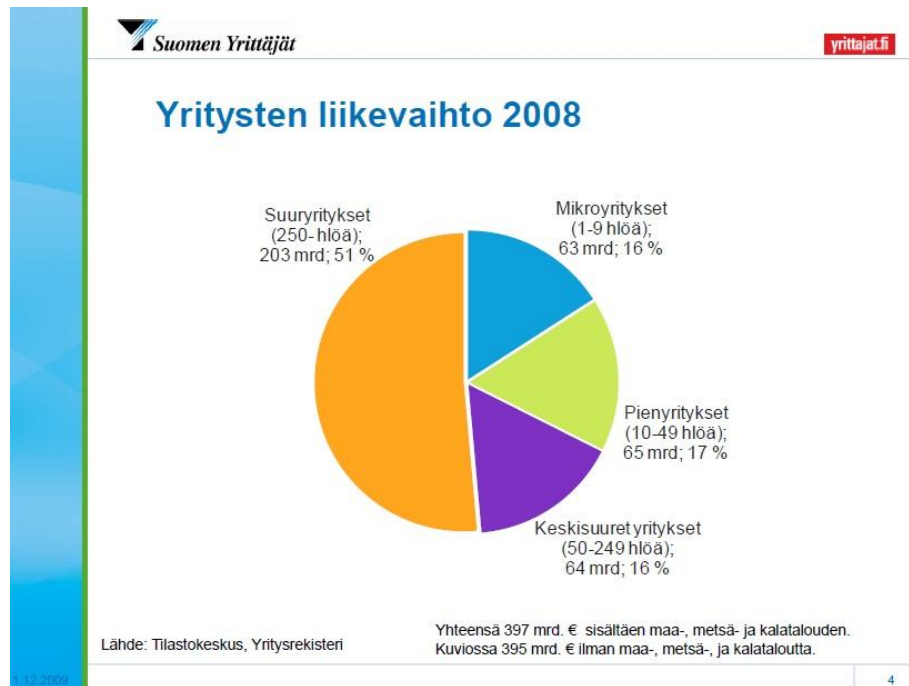
KUVIO 2. Yritysten määrä Suomessa (Suomen Yrittäjät 2010)

Suomen Yrittäjät (2010) –sivuston mukaan kansantaloudellemme tärkeimpiä yrityksiä ovat juuri pienet ja keskisuuret yritykset, koska ne palkkaavat yrityssectorilla toimivista työntekijöistä 61 prosenttia ja näiden yritysten vaikutus bruttokansantuotteeseen on yli 40 prosenttia. Pienet ja keskisuuret yritykset ovat myös olleet tärkeässä osassa luomassa uusia työpaikkoja viimeisen vuosikymmenen aikana. Eniten henkilöstöä ovat palkanneet lisää juuri pienet yritykset, joiden henkilöstömäärän kasvu on ollut 62 prosenttia. Myös keskisuuret yritykset ovat lisänneet henkilöstöä tuntuvasti, eli kasvua on ollut 41 prosenttia. Alle 10 henkilön yrityksillä, eli mikroyrityksillä, kasvua on ollut vastaavasti 39 prosenttia. Vähiten henkilöstöä ovatkin lisänneet juuri suuret yritykset, joissa kasvu on jäänyt 24 prosenttiin. Erikokoisten yritysten luokittelu ja määrät Suomessa ovat ilmoitettuna kuviossa 3, yritysten henkilöstö.

KUVIO 3. Yritysten henkilöstö (Suomen Yrittäjät 2010)

Yritysten liikevaihtoja tarkastellessa huomataan, että yritysten kokonaisliikevaihdosta hieman yli puolet, eli 51% vievät suuryritykset, joissa työskentelee yli 250 henkilöä. Loput 49% yritysten tuomasta kokonaisliikevaihdosta jakautuu lähes tasan pienten -, keskisuurten – ja mikroyritysten välillä. Yritysten liikevaihto Suomessa oli vuonna 2008 yhteensä 395 miljardia euroa. Kuvio 4, yritysten liikevaihto.

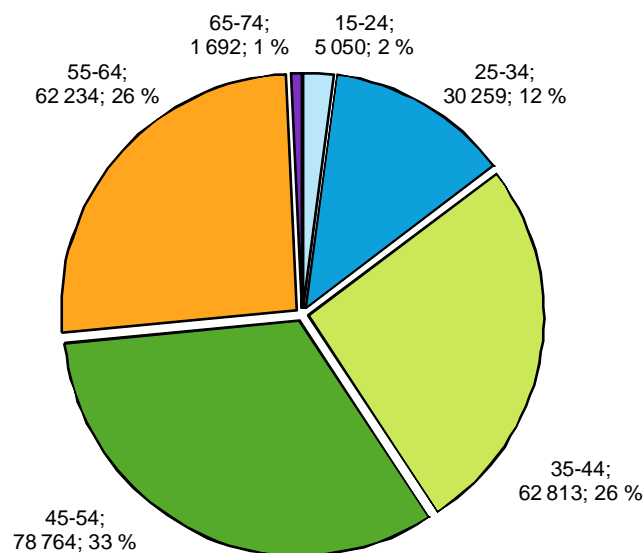

KUVIO 4. Yritysten liikevaihto (Suomen Yrittäjät 2010)

2.1 Nuori yrittäjä

Kaikista suomalaisista yrittäjistä vain 14 prosenttia on nuoria yrittäjiä, eli alle 35 vuotiaita yrittäjiä. Tämä tarkoittaa luonnollisesti sitä, että jopa 86 prosenttia maamme yrittäjistä on yli 35 -vuotiaita ja heistäkin vielä suurin osa, (60 prosenttia yrittäjien kokonaismäärästä) yli 45 vuotiaita yrittäjiä.

Kuvio 6, yrittäjien ikäjakauma vuonna 2007, osoittaa erittäin selvästi sen tosiasian, että suurin osa maamme yrittäjistä on lähellä eläkeikää ja siitä johtuen nuorien yrittäjien määrän tulee kasvaa, jotta yritysten määrä maassamme kasvaisi. Moni nuori yrittäjä saa itselleen yrityksen myös yrityssukupolven vaihdoksen seurauksena, kun suuret ikäluokat jäävät yritystoiminnasta eläkkeelle.

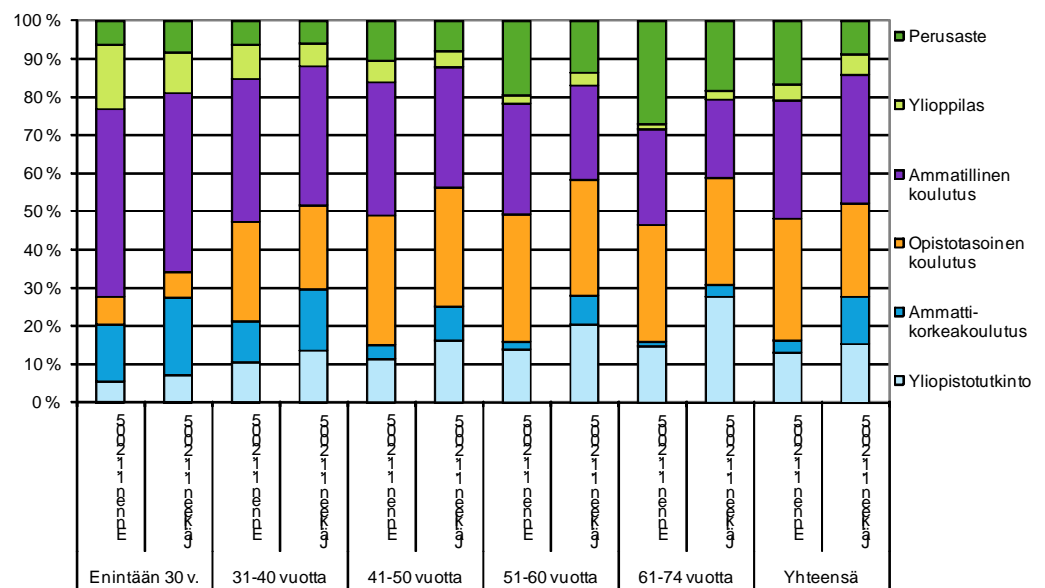
KUVIO 6. Yrittäjien ikäjakauma vuonna 2007 (Tilastokeskus, yritysrekisterin vuositilasto)

2.2 Koulutustaustat

Lähes puolet, noin 45 prosenttia nuorista yrittäjistä, jotka ovat perustaneet oman yrityksen, ovat koulutustaustaltaan toisen asteen ammattikoulutuksen saaneita nuoria. Tämä johtunee siitä, että ammattikoulun käyneet nuoret ovat hankkineet ammattinsa jo varsin aikaisessa vaiheessa elämässään ja heidän osaamisensa taso omalla alallaan on tästä johtuen varsin korkea jo nuorena. Ammatillinen koulutus antaa vahvat lähtökohdat yritystoiminnan aloittamiseen, koska opiskelu perustuu pääasiassa käytännön työelämään teorian sijaan.

Kuvio 7, eri ikäisten ja eri aikoina yritystoiminnan aloittaneiden yrittäjien jakautuminen koulutusasteen mukaan vuonna 2009, osoittaa myös, että vuoden 2005 jälkeen yrityksensä perustaneiden nuorten yrittäjien joukosta lähes kolmannes on korkeakoulutettuja henkilöitä. Ennen vuotta 2005 korkeakoulutettujen henkilöiden osuus oli pienempi ja vastaavasti ylioppilaina yrityksensä perustaneiden henkilöiden määrä oli suurempi. Tämä selittyy sillä, että nykyään ylioppilaat haluavat saada myös käytännön opetusta ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa ja hankkia itselleen ammattinimikkeen, ennen yritystoiminnan aloittamista.

Yrityksensä vanhempana perustavat henkilöt omaavat nuoria yrittäjiä useammin vain perusasteen koulutusta, sekä vanhempaa opistotasoisesta mallin mukaista koulutusta.

KUVIO 7. Eri ikäisten ja eri aikoina yritystoiminnan aloittaneiden yrittäjien jakautuminen koulutusasteen mukaan vuonna 2009 (Suomen Yrittäjät, jäsenrekisteri)

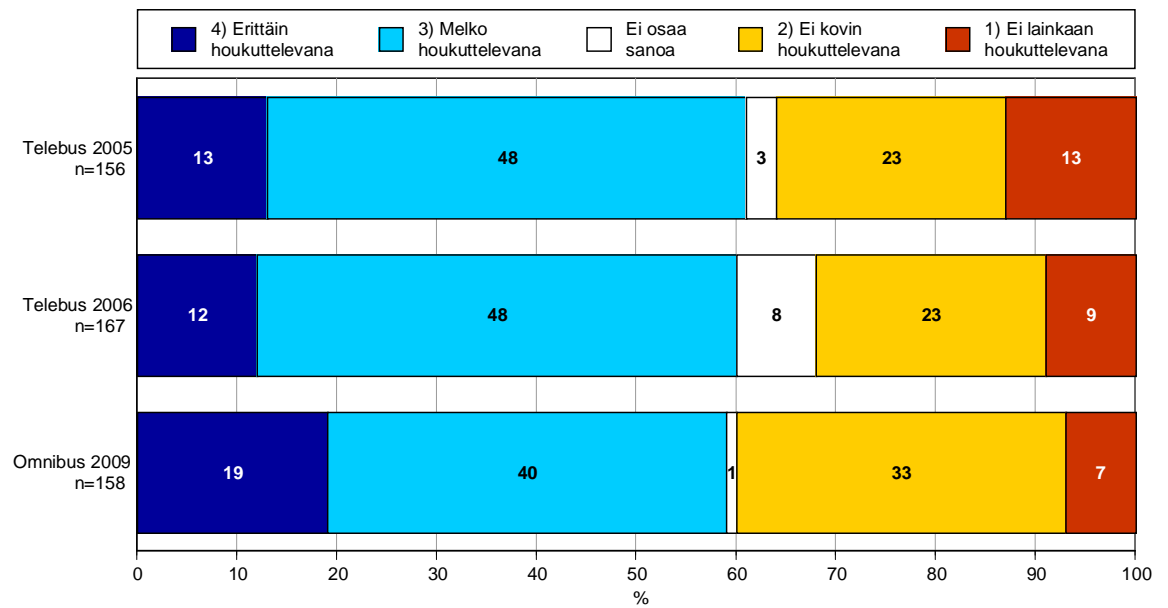
2.3 Yrittäjyysasenteet

Tässä luvussa käsitellään aiempaa tutkimustietoa nuorten yrittäjyysasenteista. Tulen käsittelemään näitä samoja asioita myös omassa kyselytutkimuksessani, jotta voin verrata omia tuloksiani aikaisempiin tutkimustuloksiin.

Suomalaisen työn liiton ja Suomen uusyrityskeskus ry:n toimeksiantamassa Yrittäjän päivä –tutkimuksessa kysyttiin nuorilta, kuinka houkuttelevana vaihtoehtona he itse pitävät yrittäjänä toimimista tulevaisuudessa. Tutkimus osoittaa, että noin 58 prosenttia nuorista, alle 24 vuotiaista pitää yrittäjänä toimimista joko erittäin houkuttelevana tai melko houkuttelevana vaihtoehtona. Noin 42 prosenttia nuorista vastasi puolestaan, ettei pidä yrittäjyyttä kovinkaan houkuttelevana tai lainkaan houkuttelevana vaihtoehtona tulevaisuudessa.

Kuviosta 8, kuinka houkuttelevana nuoret pitävät yrittäjänä toimimista, käy ilmi, että vaikka yrittäjyysasenteiden voimasuhteet ovat pysyneet viimeisen viiden vuoden aikana samanlaisina, on yrittäjyysmyönteisten ja –kielteisten nuorien joukkojen sisällä tapahtunut muutoksia. Nykyään suurempi osa nuorista, jotka kokevat yrittäjyyden myönteisenä – tai houkuttelevana asiana, kokee yrittäjyyden erittäin houkuttelevana vaihtoehtona, kun taas vastaavasti kielteisesti yrittäjyydestä ajattelevien joukossa yrittäjyyttä ei lainkaan houkuttelevana pitänyt joukko on miltei puolittunut viimeisen viiden vuoden aikana. Tämä on nuoren yrittäjyyden kannalta merkittävä asia, sillä nuoret, jotka kuuluvat yrittäjyysasenteidensa mukaan ”pidän yrittäjyyttä erittäin houkuttelevana” –luokkaan ovat juuri niitä nuoria, jotka tulevaisuudessa perustavat oman yrityksensä. Samaan aikaan kaikista negatiivisinta käsitystä yrittäjyydestä on saatu kitkettyä pois.

**KUINKA HOUKUTTELEVANA PITÄISI ITSENÄISENÄ YRITTÄJÄNÄ TOIMIMISTA
15-24 vuotiaat**

Telebus, *Omnibus
9580 JPA/mpe
15-64-vuotiaat

Yrittäjyystutkimus
Suomen Uusyrityskeskukset ry
Suomalaisen Työn Liitto

KUVIO 8. Kuinka houkuttelevana nuoret pitävät yrittäjänä toimimista (Yrittäjän Päivä –tutkimus 2009)

2.4 Nuorten asennoituminen yrittäjyyteen

Kuten kuvio 8, kuinka houkuttelevana nuoret pitävät yrittäkänä toimimista osoittaa, nuorten asennoituminen yrittäjyyttä kohtaan on aikaisemman tutkimustiedon pohjalta verrattaen hyvä. Yli puolet, eli 59 prosenttia nuorista kertoi yrittäjänä toimimisen olevan houkutteleva vaihtoehto tulevaisuudessa. Toisaalta suuri osa nuorista, noin 40 prosenttia, ei koe yrittäjyyttä lainkaan houkuttelevana vaihtoehtona.

Nuorten asennoitumista yrittäjyyteen on tutkittu aiemmin vain vähän ja opinnäytteen teoriaosuuden pohdinta nuorten yrittäjyysasenteita kohtaan perustuukin lähes kokonaan Avainlipun toteuttamaan Yrittäjän Päivä –tutkimukseen ja siitä saatuihin tietoihin nuorista yrittäjistä.

Aikaisemman tutkimustiedon pohjalta on myös selvää, että ammatillisen koulutuksen saaneet nuoret perustavat todennäköisemmin oman yrityksen, kuin akateemisesti koulutetut nuoret, joka on tietysti luonnollista esimerkiksi käsityö-, metalli- ja puualalla.

Omassa kyselytutkimuksessani tulen tutkimaan Lahden ammattikorkeakoulun eri laitoksilla opiskelevien nuorten asenteita yrittäjyyttä kohtaan ja onkin kohtuullista olettaa, että myös korkeakoulussa opiskelevien nuorten yrittäjyysasenteet tulevat eroamaan toisistaan heidän opiskelemastaan alasta riippuen.

Tämä oletamus voidaan perustella sillä tosiasialla, että eri laitoksien tarjoamat koulutusohjelmat eroavat suuresti toisistaan ja tästä johtuen tarjoavat opiskelijoille hyvin erilaisia valmiuksia toimia yrittäjänä tulevaisuudessa.

3 NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –TUTKIMUS

3.1 Tutkimustyyppi

Tutkimustyyppiä valittiin kvantitatiivinen, eli määrällinen tutkimus. Kvantitatiiviselle tutkimustyyppille on olennaista se, että tutkimuksessa käytetään avuksi laskennallisia ja tilastollisia menetelmiä. Kvantitatiivisesta tutkimuksesta käyvät ilmi tutkittavien asioiden syy- ja seuraussuhteet, jonka johdosta se sopii erittäin hyvin juuri tämän tyyppisen tutkimuksen toteuttamiseen. (Metodix 2011)

Määrällinen tutkimus oli tutkimustyyppiä luonnollinen valinta, koska tutkimuksen toteuttamiseksi oli tärkeää tutkia suurta joukkoa nykyisiä ja valmistuneita ammattikorkeakouluopiskelijoita, jotta tutkimustuloksista voitaisiin tehdä luotettavia havaintoja ja yleistyksiä.

Tutkimus toteutettiin internetkyselynä Webropol –internetkyselypalvelun avulla. Kysely lähetettiin nykyisille ja jo valmistuneille Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Kysely lähetettiin Lahden ammattikorkeakoulun liiketaouden laitoksen opintotoimiston kautta keskitetysti kaikille vastaajille sähköpostitse maanantaina 21.3.2011 ja vastausaikaa annettiin torstaihin 25.3. asti. Kyselyyn vastasi 405 nykyistä ja jo valmistunutta opiskelijaa.

3.2 Osatutkimusongelmien määrittely ja rajaus

Osatutkimusongelmat ovat pienempiä tutkimusongelmia ja tekijöitä, jotka muodostavat itse tutkimusongelman.

Osatutkimusongelmiksi tässä työssä on rajattu A: miten nuoret kokevat yrittäjyyden yleisesti ja B: miten Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittaminen on vaikuttanut nuorten asenteisiin yrittäjyyttä kohtaan, sekä miten eri laitoksilla opiskelevien nuorten asenteet yrittäjyyttä kohtaan eroavat toisistaan.

Kysymykseen A, on tarkoitus vastata tutkimuksen teoriaosuudessa ja kysymykseen B, haetaan vastaus kyselytutkimuksen avulla.

3.3 Tutkimuksen toteutus

3.3.1 Tutkimusasetelman ja hypoteesien muodostaminen

Tutkimusasetelman tarkoituksena on esitellä teoreettiset lähtökohdat tutkimukselle, tutkimuksen kohde, tiedonhankintamenetelmä, aineiston analysointi sekä tutkimustulokset. Tutkimusasetelman lähtökohta on se, että teoria ja empiria osuudet tukevat toisiaan. (Metodix 2011)

Tässä tutkimuksessa tutkimusasetelma on määritelty seuraavalla tavalla: olemassa olevaa tietoa nuorten asenteista yrittäjyyttä kohtaan tutkittiin ja tämän tiedon avulla luotiin kyselylomake, jonka tarkoituksena oli saada lisää tietoa aiheesta. Kyselylomakkeen avulla saatuja tutkimustuloksia verrattiin teoriaosuudessa esitettyihin, aiempiin tutkimustuloksiin. Jo olemassa olevan tutkimustiedon vähäisyyden vuoksi vertailu uusien tutkimustulosten ja vanhan, olemassa olevan tiedon välillä jää vähäiseksi.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa hypoteesit määritetään ennen tutkimuksen suorittamista teoriaosuuden ja tutkijan omien mielipiteiden ja aikaisempien kokemusten pohjalta. Kun tutkimus on suoritettu, verrataan saatuja tutkimustuloksia tutkimuksen hypoteeseihin.

Kvantitatiivista tutkimusta varten määritettiin seuraavanlaiset hypoteesit, joiden toteutumista empiria –osuudessa on tarkoitus selvittää:

- Yrittäjyysopinnot –kurssi kannustaa nuoria yrittämään
- Eri laitoksilla opiskelevien nuorten asenteet yrittäjyyttä kohtaan eroavat toisistaan

Näiden hypoteesien määrittelyä ja valintaa voidaan perustella seuraavalla tavalla:

A, voidaan olettaa, että Yrittäjyysopinnot kurssi lisää nuorten tietämystä yrittäjyyttä kohtaan ja sitä kautta motivoi ja kannustaa nuoria yrittämään.

B, Lahden ammattikorkeakoulun eri laitoksilta valmistuneet opiskelijat ovat erilaisessa asemassa valmistuttuaan. Esimerkiksi sairaanhoitajat valmistuvat selkeästi sairaanhoitajan ammattiin, kun taas esimerkiksi muotoiluinstituutin opiskelijat valmistuvat pääasiassa käsityöläisiksi ja monet sitä kautta yrittäjiksi. Tästä johtuen voidaan olettaa, että kiinnostus ja asenteet yrittäjyyttä kohtaan vaihtelevat suurestikin eri laitosten välillä.

3.3.2 Tutkimuspopulaation ja otoksen määrittäminen

Tutkimuspopulaatiolla, eli perusjoukolla, tarkoitetaan sitä joukkoa, josta tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita. Otoksella puolestaan tarkoitetaan sitä joukkoa, joka valitaan edustamaan koko tutkimuspopulaatiota.

Tässä tutkimuksessa tutkimuspopulaationa ovat Lahden ammattikorkeakoulun nykyiset ja valmistuneet opiskelijat.

Otoksen sijaan tässä tutkimuksessa puhutaan näytteestä, koska kyselyä ei lähetetty satunnaisesti, eikä otosta siis otettu satunnaisella otantamenetelmällä. Näytteeksi

perusjoukosta muodostui 6300 nykyisen ja entisen opiskelijan joukko, joille kyselytutkimus lähetettiin.

Näytteen koko määräytyi sen pohjalta, että oletettiin, että kauemman aikaa sitten opiskelleiden ja valmistuneiden henkilöiden mielipiteet eivät olisi oleellisesti eronneet valittujen nykyisten ja entisten opiskelijoiden mielipiteistä, eikä ollut kohtuullista olettaa, että heidän sähköpostiosoitteensa olisivat vielä käytössä. Tämä puolestaan olisi laskenut olennaisesti vastausprosenttia.

6300:sta henkilöstä kyselyyn vastasi 405 Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevaa ja opiskellutta henkilöä. Kyselyn vastausprosentiksi muodostui siten 6,4 prosenttia. $(405/6300 * 100 = 6,4\%)$

3.3.3 Tutkimuksen aikataulu

Tutkimustyö aloitettiin keväällä 2010. Pääasiallinen tutkimustyö tehtiin kuitenkin vasta syyslukukaudella 2010 ja kevätlukukaudella 2011. Tutkimuksen teoriaosuus tehtiin syksyllä 2010 ja tutkimuksen empiria osuus tehtiin kevätlukukauden 2011 aikana. Alkuperäisenä tarkoituksena oli tehdä koko tutkimus syyslukukauden 2010 aikana, mutta tutkimuksen teko viivästyi internetkyselypalvelu Webropolissa ilmenneiden, päivitys- ja korjaustöistä johtuneiden vaikeuksien takia. Tutkimuksen tarkka aikataulu käy ilmi taulukosta 2, tutkimuksen aikataulu.

Taulukko 2. Tutkimuksen aikataulu

Kuukausi	Tutkimuksen edistyminen, mitä tehtiin?	Miten tehtiin?
Syyskuu 2010	Aikataulututkimukselle Tutkimusmateriaaliin tutustuminen Tutkimuksen teoriaosuuden alullepano	Luotiin konkreettinen aikataulu eri työvaiheille Materiaalia etsittiin kirjallisuudesta ja internetistä Teoriaosuuden kirjoittaminen materiaalin pohjalta
Lokakuu 2010	Tutkimusongelmien tarkentaminen ja muotoilu Puhelinsoitot ja sähköpostit Suomen yrittäjille ja Avainlippuun Lisämateriaalin hankinta tutkimuksen teoriaosuutta varten	Mitetittiin mitä halutaan tutkia, miten ja miksi Kontaktit löytyivät useiden puhelinsoittojen avulla Lisämateriaali saatiin juuri puhelinsoittojen avulla
Marraskuu 2010	Tutkimuksen teoriaosuuden loppuun hiominen Kyselylomakkeen ensimmäiset vedokset Webropolin käyttö ja sem tuomat ongelmat alkavat	Kaiken saatavilla olevan materiaalin hyödyntäminen Pohdittiin mitä halutaan kysyä, miten ja miksi Webropoliin oltiin välittömästi yhteydessä
Joulukuu 2010	Kyselylomakkeen muokaus lopulliseen muotoonsa Kyselytutkimus mahdotonta suorittaa Webropolin ongelmien takia Yhteydenottoja Webropolin henkilökuntaan koulun taholta	Kysymysten määrä, muoto ja sisältö tarkastettiin
Tammikuu 2011	Webropolin toiminta edelleen epävarmaa Sähköpostilaatikko, joska kysely lähetetään luotu Kyselylomake täysin valmis, odottaa toteutusta	Luotiin yhdessä opintotoimiston kanssa sähköpostitietokantojen avulla
Helmikuu 2011	Webropolin toiminta vakautuu Näytteen määrittely Sähköpostituslistojen luonti yhteistyössä opintotoimiston kanssa	Pohdittiin kenelle on järkevää lähettää ja miksi
Maaliskuu 2011	Kyselyn esitestaus Kyselyn lähettäminen sähköpostitse vastaajille Tulosten keräys	Toteutettiin internetissä tutkijan ja ohjaajan voimin Kysely lähetettiin keskitetysti opintotoimistosta Tulokset kerättiin Webropol -internetpalvelun avulla
Huhtikuu 2011	Tulosten analysointi Tutkimuksen empiria osuuden kirjoittaminen tulosten pohjalta Opinnäytteen esitysseminaari	Suorat jakaumat Webropolista ja ristiintaulukointi Tulosten pohjalta kirjoitettiin empiria -osuus Seminaarissa esiteltiin tutkimus ja saadut tulokset
Toukokuu	Viimeiset muokkaukset tutkimuksen empiria osuuteen Yhteenveto kappaleen kirjoitus	Tutkimuksen luotettavuuden arviointi Tulosten pohjalta yhteenveto ja toimenpidesuosittukset

3.3.4 Kyselylomakkeen laadinta ja esitestaus

Kyselylomakkeen tarkoituksena on kerätä tietoa kyselyyn vastaavilta henkilöiltä tutkimusta varten. Kyselylomake laadittiin niin, että se vastaa tutkimusongelmaa ja sen avulla saatiin vastaus niin tutkimusongelmaan, kuin tutkijaa kiinnostaviin kysymyksiinkin.

Kyselylomake pyrittiin laatimaan niin, että kysymykset olisivat järkeviä ja vastaajan olisi helppo ymmärtää kysymyksen sisältö. Erityisen tärkeänä pidettiin sitä, että kysymystä ei voi ymmärtää väärin ja tästä johtuen mahdollisimman pieni osa tutkimustuloksista jouduttaisiin hylkäämään väärin vastausten johdosta.

Kyselylomake koostuu vastaajatietoja kartoittavista kysymyksistä, sekä avoimista- ja rajatuista kysymyksistä, joiden tarkoituksena oli saada tietoa nuorten asenteista yrittäjyyttä kohtaan. Kyselylomake opinnäytteen liitteenä (LIITE 1).

Kyselylomakkeen esitestaus suoritettiin internetissä webropol – internetkyselypalvelun avulla ennen lomakkeen julkaisua. Esitestaus suoritettiin torstaina 17.3.2011 ja sen testasivat tutkijan itsensä lisäksi, opinnäytetyön ohjaaja Jussi Mozo ja Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden laitoksen tietotekniikan opettaja Riku Nummikoski.

3.4 Tutkimuksen tekninen toteutus

Tutkimuksen tekninen toteutus oli yksinkertainen, koska tutkimus suoritettiin internetkyselynä ja se toteutettiin Webropol –internetkyselypalvelun avulla. Tutkimusta varten laadittiin kyselylomake, joka luotiin ensin word –muotoon. Kun kyselylomake oli valmis, syötettiin se internettiin Webropolin avulla ja suoritettiin lomakkeen esitestaus. Kun lomakkeen esitestaus oli valmis, laadittiin yhteistyössä Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden laitoksen opintotoimiston kanssa sähköpostituslistat, jonka jälkeen kysely lähetettiin keskitetysti opintotoimiston kautta yhtä aikaa kaikille Lahden ammattikorkeakoulun laitosten opiskelijoille.

Tulosten keruu ja ristiintaulukointi tapahtui niin ikään Webropol –internetkyselypalvelun avulla.

Tämän jälkeen saadut tulokset tulokset analysoitiin. Saatujen tulosten pohjalta laadittiin tutkimuksen johtopäätökset ja tarkastettiin hypoteesien paikkaansa pitävyys.

3.5 Tutkimustulokset ja tutkimustulosten tulkinta

Tässä kappaleessa käsitellään Nuorten yrittäjyys 2011 –tutkimuksen tutkimustuloksia. Kappaleessa 3.5 käsitellään Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien ja opiskelleiden opiskelijoiden mielipiteitä yrittäjyydestä ristiintaulukoinnin avulla. Muuttujina ristiintaulukoinnissa on käytetty opiskelijan laitosta ja sitä onko opiskelija käynyt Lahden ammattikorkeakoulun tarjoaman Yrittäjyysopinnot kurssin. Kaikki tutkimuksesta saadut tutkimustulokset ja suorat jakaumat ovat opinnäytteen lopussa liitteenä (LIITE 2).

Tutkimustuloksista ei käy ilmi ikä –muuttujan merkitystä vastauksiin tutkimusvaiheessa tapahtuneen tutkijan virheen takia. Virhe tapahtui, koska ikä –muuttujaa ei haluttu rajata kyselylomakkeessa ja vastaajan ikää kysyttiin avoimella kysymyksellä, olettaen, että Webropol –internetkyselypalvelulla ikä –muuttujan analysointi on mahdollista, kysymyksen muodosta huolimatta.

Myöhemmin kävi kuitenkin ilmi, että ikä –muuttuja olisi pitänyt rajata ja koska näin ei tämän tutkimuksen osalta toimittu, olisi ikä –muuttujaa pitänyt tutkia manuaali-

sesti, mikä ei tämän tutkimuksen kohdalla ollut tutkimusaikataulun vuoksi mahdollista. Tästä syystä ikä –muuttujan vaikutus vastauksiin on jätetty pois.

Taulukosta 3, vastaajien ikäjakaumat, käy ilmi manuaalisesti ryhmitelty vastaajien ikäjakauma.

Taulukko 3. Vastaajien ikäjakaumat

Vastaajan ikä	Lukumäärä
18	1
19	29
20	46
21	61
22	73
23	48
24	39
25	29
26	13
27	13
28	8
29	1
30	5
31	3
32	4
33	2
34	1
35	1
36	3
41	1
42	3
43	2
45	1
54	1
Yhteensä	388

Ensimmäisenä verrattiin Yrittäjyysopinnot –kurssin merkitystä siihen, miten tärkeäksi asiaksi yrittäjyys koetaan Suomen kansantaloudelle. Tulokset käyvät ilmi taulukossa 4, Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen nuorten yrittäjyyden tärkeydestä Suomen kansantaloudelle. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että kurssin suorittamisella ei ole varsinaista merkitystä siihen miten tärkeänä asiana yrittäjyyden vastaajat kokivat. Vastaajat jakautuivat lähes puoliksi kurssin suorittamisen suhteen, 201 vastaajaa oli suorittanut kurssin ja 202 vastaajaa ei ollut vielä kurssia suorittanut.

Vaikka kurssin suorittamisella ei ollut tämän kysymyksen kohdalla merkitystä nuorten asenteisiin, on hyvä huomata, että sekä kurssin suorittaneista, että suorittamattomista vastaajista jopa 80% koki yrittäjyyden tärkeäksi Suomen kansantaloudelle.

Taulukko 4. Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen nuorten yrittäjyyden tärkeydestä Suomen kansantaloudelle

Vastaajien määrä: 403

	1. Täysin samaa mieltä	2. Jokseenkin samaa mieltä	3. En osaa sanoa	4. Jokseenkin eri mieltä	5. Täysin eri mieltä	Yhteensä
Olen käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvan Yrittäjyysopinnot kurssin	30,35%	50,25%	15,92%	3,48%	0%	201
En ole käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvaa Yrittäjyysopinnot kurssia	30,2%	50%	17,82%	1,98%	0%	202
Yhteensä	122 30%	202 50%	68 17%	11 3%	0 0%	403 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisien frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastausten kokonaismäärästä.

Seuvaaraksi verrataan Yrittäjyysopinnot kurssin suorittamisen merkitystä siihen, millaiset valmiudet nuorilla on heidän omasta mielestään toimia yrittäjänä tulevaisuudessa. Tulokset on esitetty taulukossa 5, Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, omaako hän hyvät valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa.

Tämän kysymyksen kohdalla kurssin suorittaneiden ja suorittamattomien vastaajien välille syntyi enemmän eroja. Suurin ero on huomattavissa ”en osaa sanoa” –sarakkeessa, joka on kurssin suorittaneiden nuorien kohdalla 10 prosenttiyksikköä pienempi, kuin kurssin suorittamattomien nuorten kohdalla.

Kurssin aikana nuoret tutustuvat yrittäjyyteen ja muodostavat kurssilla mielipiteensä siitä, voisiko yrittäjyys olla heille tulevaisuudessa vaihtoehto. Yrittäjyysopinnot –kurssin tarkoituksena on antaa nuorille tietoa yrittäjyydestä.

Tästä johtuen ”en osaa sanoa” –sarakkeesta siirtyy vastaajia joko positiiviselle tai negatiiviselle puolelle, kuten taulukko 5 osoittaa.

Kurssin suorittaneista jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa on noin 10 prosenttiyksikköä enemmän vastaajista, kuin kurssia suorittamattomista ja noin 3 prosenttiyksikköä kurssin suorittaneista on ”siirtynyt” negatiiviselle puolelle, ”jokseenkin eri mieltä” –kohtaan.

Tuloksista voidaan siis päätellä, että kurssilla on selvä merkitys siihen, millaisena nuoret yrittäjyyden näkevät ja kurssi on auttanut nuoria muodostamaan oman mielipiteensä yrittäjyydestä heidän omana vaihtoehtonaan tulevaisuudessa.

Taulukko 5. Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, omaako hän hyvät valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa

Vastaajien määrä: 401

	1. Täysin samaa mieltä	2. Jokseenkin samaa mieltä	3. En osaa sanoa	4. Jokseenkin eri mieltä	5. Täysin eri mieltä	Yhteensä
Olen käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvan Yrittäjyysopinnot kurssin	4,5%	40%	19%	29,5%	7%	200
En ole käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvaa Yrittäjyysopinnot kurssia	5,97%	29,35%	29,85%	26,37%	8,46%	201
Yhteensä	21 5,2%	139 34,7%	98 24,4%	112 27,9%	31 7,8%	401 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisten frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastauksen kokonaismäärästä.

Kun verrataan Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamista, siihen tuleeko vastaaja toiminaan yrittäjänä tulevaisuudessa jäävät kurssin suorittaneiden ja suorittamattomien väliset erot jälleen verratten pieniksi. Taulukon 6, Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, tuleeko hän toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa mukaan on jokseenkin hankala löytää eroja kurssin suorittaneiden ja suorittamattomien väliltä. Suurin kurssin suorittamisen aiheuttama ero, jonka taulukosta voi huomata, on se, että tutkittaessa negatiivisimpiä vastausvaihtoehtoja (0% - 30% varmuudella perustaisi oman yrityksen) huomataan kurssin käyneiden vastanneen näihin kohtiin noin 4,5 prosenttiyksikköä vähemmän. Tästä voidaan päätellä, että koska kurssin suorittaneet opiskelijat ovat joutuneet kurssin myötä harkitsemaan yrittäjyyttä, eivät he hylkää ajatusta yrittäjänä toimimisesta yhtä helposti, kuin kurssin käymättömät nuoret. Taulukosta huomataan myös se,

että niistä nuorista jotka ovat 40 – 60 prosenttisen varmoja omasta tulevaisuudesta yrittäjänä selvästi suurempi osa on suorittanut Yrittäjyysopinnot kurssin.

Taulukko 6. Yrittäjyysopinnot –kurssin suorittamisen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, tuleeeko hän toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa (0% ei missään nimessä tule toimimaan yrittäjänä – 100% tulee varmasti toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa)

Vastaajien määrä: 404

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%	Yhteensä
Olen käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvan Yrittäjyysopinnot kurssin	7%	11%	12%	8,5%	12%	21,5%	10,5%	5%	6%	4%	2,5%	200
En ole käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvaa Yrittäjyysopinnot kurssia	4,41%	10,2%	13,7%	14,2%	7,84%	17,1%	8,33%	10,7%	7,84%	2,45%	2,94%	204
Yhteensä	23 5,7 %	43 10,6 %	52 12,9 %	46 11,4 %	40 9,9 %	78 19,3 %	38 9,4 %	32 7,9 %	28 6,9 %	13 3,2 %	11 2,8 %	404 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisten frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastausten kokonaismäärästä.

Seuraavana muuttujana taulukoissa on laitos, jolla vastaaja opiskelee. Ensimmäisessä taulukossa kysymyksenä on jälleen yrittäjyyden merkitys Suomen kansantaloudelle. Taulukosta 7, laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen nuorten yrittäjyyden merkityksestä Suomen kansantaloudelle, käy heti ilmi se, että vastaajan laitoksella on iso merkitys siihen, miten tärkeänä asiana hän kokee yrittäjyyden.

Tuloksista käy ilmi, että musiikin laitoksella opiskelevat nuoret ovat vähiten samaa mieltä väitteen kanssa ja lisäksi musiikin laitoksen vastaajista kolmasosa ei osannut sanoa omaa mielipidettään väitteeseen.

Eri laitosten opiskelijoista yrittäjyyden tärkeimpänä asiana Suomen kansantaloudelle kokivat liiketalouden ja matkailun laitoksen opiskelijat. Kolmantena olivat muotoiluinstituutin opiskelijat ja neljäntenä sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat.

Näin suuretkin erot eri laitosten välillä, selittyvät varmasti sillä, että vaikka opiskelijat opiskelevatkin käytännössä samassa koulussa, ovat eri alojen koulutusohjelmat hyvin erilaisia ja valmistuessaan opiskelijat valmistuvat hyvin erilaisiin ammatteihin. Toisissa ammateissa ja ammattikunnissa oman yrityksen perustaminen on varsin luonteva ratkaisu työllistymiselle ja toisissa ammattikunnissa palkkatyössä toimiminen on luontevampaa.

Taulukko 7. Laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen nuorten yrittäjyyden merkityksestä Suomen kansantaloudelle

Vastaajien määrä: 403

	1. Täysin samaa mieltä	2. Jotseenkin samaa mieltä	3. En osaa sanoa	4. Jotseenkin eri mieltä	5. Täysin eri mieltä	Yhteensä
Liiketalous	32,14%	52,68%	14,29%	0,89%	0%	112
Tekniikka	21,52%	54,43%	17,72%	6,33%	0%	79
Muotoiluinstituutti	34%	48%	18%	0%	0%	50
Taideinstituutti	0%	0%	0%	0%	0%	0
Sosiaali- ja terveys	31,53%	48,65%	18,02%	1,8%	0%	111
Liikunta	0%	0%	0%	0%	0%	0
Musiikki	25%	25%	33,33%	16,67%	0%	12
Matkailu	35,9%	48,72%	12,82%	2,56%	0%	39
Joku muu, mikä?	0%	0%	0%	0%	0%	0
Yhteensä	122 30,3%	202 50,1%	68 16,8%	11 2,8%	0 0%	403 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisten frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastausten kokonaismäärästä.

Seuraavaksi verrataan laitoksen merkitystä siihen, kokeeko vastaaja omaavansa hyvät valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa. Taulukko 8, laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, omaako hän hyvät valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa, osoittaa myös selkeästi sen, että eri aloilla opiskelevien nuorten välillä on suuriakin eroja myös tämän kysymyksen kohdalla.

Muotoiluinstituutin opiskelijoista yli 12 prosenttia on täysin samaa mieltä siitä, että he omaavat hyvät valmiudet toimia yrittäjänä. Suurin yllätys taulukossa 8 on selvästi se, että vain 0,9 prosenttia liiketalouden laitoksen vastaajista on täysin samaa mieltä väitteen kanssa. Tämä laittaa liiketalouden laitoksen opiskelijat viimeiselle sijalle kaikista laitoksista, jos verrataan vain tätä yhtä ”olen täysin samaa mieltä” – saraketta. Toisaalta taas yli 45 prosenttia liiketalouden laitoksen vastaajista ilmoittaa olevansa ”jokseenkin samaa mieltä” väitteen kanssa. Tämä ilmiö voisi selittyä sillä, että liiketalouden laitoksen opiskelijat kohtaavat koulutusohjelmassaan enemmän yritysmaailmaan liittyviä asioita, ongelmia ja haasteita, kuin muiden laitosten opiskelijat ja ovat siitä johtuen varovaisempia yrittäjyyttä kohtaan kuin muiden alojen opiskelijat. Kyseessä voi siis liiketalouden laitoksen opiskelijoiden kohdalla olla niin sanottu ”tieto lisää tuskaa” –ilmiö.

Taulukosta 8 käy jälleen kerran selvästi ilmi se, että eri alojen opiskelijat suhtautuvat yrittäjyyteen eri tavoin ja esimerkiksi muotoiluinstituutin opiskelijat kokevat käsityöläisinä luonnollisesti omaavansa paremmat valmiudet toimia yrittäjänä, kuin monen muun laitoksen opiskelijat.

Taulukko 8. Laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, omaako hän hyvät valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa

Vastaajien määrä: 401

	1. Täysin samaa mieltä	2. Jokseenkin samaa mieltä	3. En osaa sanoa	4. Jokseenkin eri mieltä	5. Täysin eri mieltä	Yhteensä
Liiketalous	0,9%	45,05%	24,32%	26,13%	3,6%	111
Tekniikka	7,59%	29,11%	20,25%	31,65%	11,39%	79
Muotoiluinstituutti	12,77%	44,68%	19,15%	17,02%	6,38%	47
Taideinstituutti	0%	0%	0%	0%	0%	0
Sosiaali- ja terveys	5,31%	22,12%	29,2%	31,86%	11,5%	113
Liikunta	0%	0%	0%	0%	0%	0
Musiikki	8,33%	16,67%	41,67%	25%	8,33%	12
Matkailu	2,56%	46,15%	20,51%	28,21%	2,56%	39
Joku muu, mikä?	0%	0%	0%	0%	0%	0
Yhteensä	21 5,2%	139 34,4%	98 24,4%	92 22,9%	31 13,1%	401 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisien frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastausten kokonaismäärästä.

Viimeiseksi tarkastellaan vastaajan laitoksen merkitystä siihen, minkälaisella todennäköisyydellä vastaaja tulee toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa. Taulukko 9, laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, tuleeko hän toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa, osoittaa jälleen selvästi sen tosiasian, että vastaajan laitoksella on merkitystä tämänkin kysymyksen osalta.

Vastaajat, jotka opiskelevat muotoiluinstituutissa olivat ylivoimaisesti eniten sitä mieltä, että he tulevat työskentelemään yrittäjänä tulevaisuudessa. Muotoiluinstituutin vastaajista jopa 14 prosenttia oli täysin varma siitä, että he tulevat toimimaan yrittäjänä. Muotoiluinstituutin vastaajista 68 prosenttia oli yli 50 prosenttisen varma omasta tulevaisuudestaan yrittäjänä. Toiseksi varmimpia omasta tulevaisuudestaan yrittäjänä olivat liiketalouden alan opiskelijat, joista yli 33 prosenttia oli yli 50 prosenttisen varmoja siitä, että he tulevat toimimaan yrittäjänä. Matkailun alan opiskelijoista noin 28 prosenttia oli myös tätä mieltä.

Kaikki ristiintaulukoinnit, joissa muuttujana oli vastaajan laitos, myös taulukko 9, osoittivat selvästi sen tosiasian, että laitoksella on todella suuri merkitys siihen, millaisia asenteita Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevilla ja opiskelleilla nuorilla oli yrittäjyyttä kohtaan.

Taulukko 9. Laitoksen merkitys vastaajan mielipiteeseen siitä, tuleeeko hän toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa (0% ei missään nimessä tule toimimaan yrittäjänä – 100% tulee varmasti toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa)

Vastaajien määrä: 404

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%	Yhteensä
Liiketalous	1,79 %	10,7 1%	9,82 %	8,93 %	9,82 %	23,2 1%	14,2 9%	10,7 1%	8,93 %	1,79 %	0%	112
Tekniikka	6,41 %	15,3 8%	16,6 7%	12,8 2%	7,69 %	23,0 8%	5,13 %	3,85 %	5,13 %	1,28 %	2,56 %	78
Muotoiluinstituutti	2%	0%	2%	6%	6%	16%	10%	20%	16%	8%	14%	50
Taideinstituutti	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0
Sosiaali- ja terveys	10,6 2%	12,3 9%	18,5 8%	16,8 1%	9,73 %	14,1 6%	6,19 %	3,54 %	3,54 %	2,65 %	1,77 %	113
Liikunta	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0
Musiikki	8,33 %	8,33 %	16,6 7%	0%	25%	16,6 7%	8,33 %	8,33 %	0%	8,33 %	0%	12
Matkailu	5,13 %	10,2 6%	10,2 6%	10,2 6%	15,3 8%	20,5 1%	12,8 2%	5,13 %	5,13 %	5,13 %	0%	39
Joku muu, mikä?	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0
Yhteensä	23 5,7 %	33 8,2 %	52 12,9 %	46 11,4 %	40 9,9 %	78 19,3 %	38 9,4 %	32 7,9 %	28 6,9 %	13 3,2 %	11 2,7 %	404 100%

Taulukoissa on esitetty absoluuttisten frekvenssien lisäksi prosenttuaaliset osuudet vastaajista riveittäin, sekä sarakkeittain vastaajien prosenttuaalinen osuus vastausten kokonaismäärästä.

Avoimet vastaukset

NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –Tutkimuksessa annettiin vastaajille myös mahdollisuus vastata omin sanoin kolmeen avoimeen kysymykseen. Näitä kysymyksiä olivat kysymys numero 21 ”tärkeimmät syyt yrittäjyydelleni”, kysymys numero 22 ”yrittäjyyden paras puoli”, sekä kysymys numero 23 ”yrittäjyyden huonoin puoli”. Kysymyslomake kokonaisuudessaan opinnäytteen liitteenä (LIITE 1).

Näistä kysymyksistä saaduista vastauksista on tähän kappaleeseen kerätty pinnalle nousseita, toistuvia teemoja, joita verrataan Yksityisyrittäjien säätiön kustantamassa yrittäjyyspolitiikan kannanotossa olleeseen listaan, jossa nuoret yrittäjät listasivat yrittäjyyspoliittisia preferenssejään.

NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –Tutkimuksen avulla saatuja nuorten mielipiteitä, ajatuksia ja ylesiiä, tuloksista heijastuvia teemoja on listattu kolmen avoimen kysymyksen osalta seuraavasti:

Kysymys 21, tärkeimmät syyt yrittäjyydelleni

- Itsensä toteuttaminen
- Vapaus tehdä sitä mikä kiinnostaa
- Olla oman itsensä pomo
- Seikkailunhalu ja mielenkiinto
- Itsensä työllistäminen
- Innostus omaan liikeideaan
- Ekologiset tuotteet, liikeideat ja ratkaisut
- Haasteet

Kysymys 22, yrittäjyyden paras puoli

- Oma päättäväisyys ja vapaus
- Haasteet
- Raha
- Työaika itse päätettävissä
- ”Oman käden jälki” näkyy
- Voi työskennellä oman kiinnostuksen parissa
- Verkostoituminen

Kysymys 23, yrittäjyyden huonoin puoli

- Taloudellinen epävarmuus
- Taloudellinen tuki?
- Verotus
- Byrokratia
- Suomen lainsäädäntö
- Stressi
- ”Töissä 24/7”
- Ei täydellistä vapaa-aikaa – työasiat aina mielessä
- Vastuu
- Organisointi
- Mistä apua?

Kun verrataan Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien ja opiskelleiden nuorten mielipiteitä yrittäjyyspolitiikan kannanotossa ilmenneisiin preferensseihin, huomataan, että yhtäläisyyksiä niin ammattikorkeakouluopiskelijoiden, kuin nuorten yrittäjienkin välillä löytyy.

Alla olevaan listaan on tummentamalla merkitty ne preferenssit, jotka ovat yhtenäisiä, niin nuorten yrittäjien, kuin Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelleiden ja opiskelevienkin nuorten mielestä.

Yksityisyrittäjiin säätiön kustantamassa yrittäjäybspolitiikan kannanotossa on listattu nuorten yrittäjien yrittäjäyspoliittisia preferenssejä seuraavasti:

- 1. Nuorten yrittäjien starttirahaa on laajennettava.**
- 2. Pienten palkkojen verotusta on alennettava.*
- 3. Yrittäjien oppisopimuskoulutus on tärkeää.*
- 4. Paikallisilla kumppanuussopimuksilla kuntien, järjestöjen ja yritysten kesken voi paikallisesti luoda uusia työpaikkoja.*
- 5. Rahoittajien tulisi tarjota nuorille yrittäjille erityinen rahoituspaketti ja siihen liittyvät neuvontapalvelut.*
- 6. Yritysten sukupolvenvaihdon taloudelliset huojennukset ja perintöveron helpottaminen ovat välttämättömiä.*
- 7. Sosiaalisten yritysten kehittäminen on ajankohtaista.*
- 8. Ekologisesti harkittujen yritysideoiden aika on nyt.**
- 9. Yhteistoimintamallit työnantajan ja työntekijän välillä ovat kannatettavia.*
- 10. On luotava yritysten palkkojenkäsittelyä ja veronmaksua helpottavat sivut ja suorat viranomaisyhteydet internetiin.**
- 11. Yrittäjiksi ryhtyvien tulisi verkottua paikallisyrittäjien kanssa.**
- 12. Nuoren yrittäjän tulisi saada ilmainen ja osaava mentorointi.**
- 13. Nuoren yrittäjän vastuita ja asuntotakuita konkurssitilanteessa tulisi rajoittaa.*
- 14. Tuloverotusta on alennettava.**
- 15. PK-yritysten työnantajamaksuja on alennettava nuorten yrityksissä.**
- 16. Yritys- ja pääomaverojen taakkaa on helpotettava.**
- 17. Paikalliset yrityshautomot poistavat parhaiten ennakkoluuloja ja pelkoja nuorten yrittämisen tieltä.*
- 18. Pienyritysten innovaatiokeskukset ovat ajankohtaisia.*
- 19. Luottamuksellinen yrityskohtainen sopiminen on tulevaisuutta.*

20. Aloittavat PK- yritykset on vapautettava sosiaaliturvamaksuista.

21. Pien- ja keskisuurten yritysten radikaaliksi kehittämiseksi tulisi perustaa yrityspuistoja (seudullisia keskuksia).

22. Tiukasta työehtosopimusmallista on luovuttava alueellisen ja yrityskohtaisen sopimisen hyväksi.

(Nuoret yrittäjyyspolitiikan tekijöiksi – Yksityisyrittäjien Säätiön yrittäjyyspoliittinen kannanotto. 2007.)

Tutkimustulosten tulkinta

Tutkimuksesta saatuja tutkimustuloksista voidaan tulkita kaksi merkittävää asiaa. A, Lahden ammattikorkeakoulun tarjoamalla Yrittäjyysopinnot –kurssilla on vaikutus nuorten yrittäjyysasenteisiin ja valmiuksiin ja B Lahden ammattikorkeakoulussa eri laitoksilla opiskelevilla nuorilla on hyvin eriävät mielipiteet yrittäjyydestä, sekä omista kyvyistään toimia yrittäjänä tulevaisuudessa.

Kun verrataan Yrittäjyysopinnot –kurssin vaikutusta nuorten asenteisiin, voidaan tuloksien pohjalta tulkita, että kurssilla tarjottu tieto yrittäjyydestä on muokannut nuorten käsityksiä yrittäjyyttä kohtaan. Nuoret, jotka eivät olleet kurssia suorittaneet, suhtautuivat yrittäjyyteen neutraalimmin, kun taas kurssin suorittaneet nuoret ilmaisivat selkeämmin joko positiivisen, tai negatiivisen kantansa yrittäjyyttä kohtaan. Tästä voidaan siis päätellä, että jos nuoria halutaan kannustaa muodostamaan oma käsityksensä yrittäjyydestä ja sitä kautta jopa yrittämään tulevaisuudessa, on kurssin muodossa tullut tieto yrittäjyydestä tervetullut keino yrittäjyysasenteiden parantamiseen ja yrittäjyyden kasvattamiseen Suomessa.

Kun taas tutkitaan Lahden ammattikorkeakoulun eri laitoksilla opiskelevia nuoria, huomataan se tosiasia, että jotkut alat kannustavat ja valmentavatkin nuoria yrittämään enemmän kuin toiset. Liiketalous – ja käsityöpainotteiset alat saivat nuoret selvästi enemmän ajattelemaan yrittäjyyttä mahdollisena elinkeinona valmistumisen jälkeen. Tämä on totta kai aivan luonnollista, koska esimerkiksi muotoiluinstituutin opiskelija näkee itsensä jo opiskeluvaiheessa yrittäjänä, toisin kuin esimerkiksi sosi-aali- ja terveys alan opiskelijat, jotka työllistyvät helposti oman alansa töihin heti valmistumisen jälkeen ja valtio ja kunnat tarjoavat heille omaa koulutusalaan vastaa-via töitä sairaaloissa ja muissa laitoksissa. Lahden ammattikorkeakoulussa eri aloil-la opiskelevilla nuorilla on siis jo oman koulutustaustojensa vuoksi hyvin erilaiset näkemykset yrittäjyydestä ja valmiudet toimia yrittäjänä tulevaisuudessa.

3.5.1 Johtopäätösten luominen ja saatujen tietojen yleistäminen

Tutkimustulokset olivat yhdenmukaisia ja niistä on verraten helppo luoda johtopäätöksiä. Koska vastaajia oli 405 on turvallista yleistää saadut tutkimustulokset koskemaan koko Lahden ammattikorkea koulussa opiskelevia ja opiskelleita nuoria ja sitä kautta olettaa, että näiden nuorien käsitys yrittäjyydestä, vastaa hyvin koko Suomen nuorten yleistä käsitystä yrittäjyydestä.

Nuorten yrittäjyys 2011 –tutkimuksesta saadun tutkimustiedon pohjalta voidaan tehdä seuraavanlaisia johtopäätöksiä, jotka koskevat nuorten yrittäjyyttä Suomessa ja Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien ja opiskelleiden nuorten asenteita yrittäjyydestä:

- Koska Yrittäjyysopinnot –kurssi vaikuttaa nuorten yrittäjyysasenteisiin, on sen olemassaolo Lahden ammattikorkeakoulun kurssitarjonnassa tärkeää.
- Yrittäjyysopinnot –kurssin sisältöä voisi muokata laitospohjaisesti, jolloin yrittäjyysasenteita voitaisiin parantaa niillä laitoksilla, joissa siihen olisi tarvetta.

Johtopäätöksistä huomataan, että tutkimuksen hypoteesit pitivät paikkansa.

Tutkimustulokset osoittivat, että Yrittäjyysopinnot –kurssilla on vaikutusta nuorten yrittäjyysasenteisiin. Johtopäätöksenä voidaan tämän huomion pohjalta sanoa, että kurssin olemassaolo on tärkeä asia ja kurssin sisältöä muokkaamalla tai tarkentamalla, tulokset kurssin käyneiden opiskelijoiden yrittäjyysasenteissa voisivat olla vieläkin merkityksellisemmät.

Tuloksista kävi myös selvästi ilmi laitoksien väliset erot yrittäjyysasenteissa. Näiden tulosten pohjalta voidaan johtopäätöksenä sanoa, että niiden laitosten opiskelijoihin, joissa yrittäjyysasenteet olivat huonoimmat, tulisi panostaa enemmän Yrittäjyysopinnot –kurssin aikana, jotta yrittäjyysasenteet saataisiin näiden laitosten osalta nousemaan.

3.5.2 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Yleisesti arvioiden tutkimuksen luotettavuus on hyvä. Perusteena tälle väitteelle ovat vastausten suuri määrä, 405 kappaletta, sekä vastausten yhdenmukaisuus ja silmiinpistävien vastausten puute.

Tarkempi luotettavuuden analysointi vaatii luotettavuusvälien laskemista, joka ei tämän tutkimuksen osalta ole tarpeen, koska kyseessä on alustava läpileikkaava tutkimus. Tarkempi analyysi edellyttää jatkotutkimusta.

Tutkimuksen validiteetti on hyvä, koska kyselylomakkeen kysymykset olivat erittäin tarkkaan harkitut ja kyselylomake esitettiin onnistuneesti. Lisäksi tutkimustuloksista käy ilmi, että halutut asiat saatiin mitattua oikein.

Tutkimuksen reliabiliteetti on myös hyvä, koska tutkimuksesta saadut tutkimustulokset olivat erittäin yhdenmukaiset ja sattumanvaraisia tuloksia ei vastausten joukosta ilmennyt.

Asia, joka jälkikäteen tarkasteltuna olisi kannattanut tehdä erilaisella tavalla ja joka osaltaan vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen on se, että ikä –muuttuja olisi pitänyt koodata manuaalisesti, jotta sen vaikutusta tutkimustuloksiin olisi voitu analysoida. Ikä –muuttujan manuaalinen tarkastelu ei kuitenkaan tässä tutkimuksessa ollut aikataulun asettamissa rajoissa mahdollinen ja sen analysointi on jätettävä jatkotutkimusta varten.

Toiseksi ”en osaa sanoa” –vastausvaihtoehdon antaminen vastaajille, aiheutti sen, että jokaisen kysymyksen kohdalla osa vastaajista vastasi ”en osaa sanoa” ja näitä vastauksia on luonnollisesti hankala tutkia. Kun vastaaja vastaa en osaa sanoa, on tutkimustuloksia analysoitaessa aina mietittävä mitä se tarkoittaa. Tarkoittaako en osaa sanoa vastaus sitä, että vastaaja ei oikeasti osaa vastata kysymykseen, vai sitä että en osaa sanoa vastaus osuu asteikon puoleen väliin ja vaikuttaa vastausvaihtoehtona neutraalilta vastaajan silmissä.

4 YHTEENVETO

Tässä kappaleessa käydään lopullisena yhteenvetona tiivistetysti läpi opinnäytteen tarkoitus, työn keskeinen sisältö ja tärkeimmät tutkimustulokset. Tulosten perusteella tehdään johtopäätökset ja arvioidaan opinnäytteen ja tutkimuksen onnistumista. Tämän pohjalta pohditaan vielä tutkimustulosten yleistettävyyttä ja pohditaan mahdollisia jatkotutkimushaasteita.

Kun työn teoriaosuuden tekeminen aloitettiin ja teoriaosuutta varten kerättiin materiaalia kirjallisuudesta, aiemmista tutkimuksista ja internetistä, huomattiin varsin nopeasti, että nuorten yrittäjyys oli Suomessa todella vähän tutkittu aihealue. Toisaalta tämä osoittautui vaikeaksi seikaksi työn teoriaosuutta kirjoittaessa, mutta toisaalta se taas kannusti tutkimaan asiaa tarkemmin ja saamaan sitä kautta täysin uutta ja tutkimatonta tietoa aiheesta.

Työn jakautuu keskeisen sisältönsä osalta kahteen osa-alueeseen, teoriaosuuteen ja empiriaosuuteen. Teoriaosuudessa käydään läpi kaikki aikaisempi tutkimustieto ja materiaali nuorten yrittäjyyden tilasta Suomessa ja tutkimuksen empiria osuudessa toteutettiin Lahden ammattikorkeakoulun nykyisille ja entisille opiskelijoille kyselytutkimus, jonka avulla haettiin tietoa nuorten aikuisten yrittäjyysasenteista. Erityisen kiinnostuneita tutkimuksessa oltiin siitä, vaikuttaako Lahden ammattikorkeakoulun tarjoama Yrittäjyysopinnot kurssi nuorten asenteisiin yrittäjyyttä kohtaan ja eroavatko Lahden ammattikorkeakoulun eri laitoksilla opiskelevien nuorten näkemykset yrittäjyydestä toisistaan.

Opinnäytteen tutkimustulokset osoittavat, että nuoret aikuiset kokevat yrittäjyyden yleisesti positiivisena ja Suomen kansantaloudelle tärkeänä asiana. Kun tarkastellaan Yrittäjyysopinnot –kurssin merkitystä, huomataan, että kurssi on auttanut nuoria aikuisia muodostamaan oman mielipiteensä yrittäjyydestä. Vaikka kaikki kurssin käyneet opiskelijat eivät kokeneetkaan yrittäjyyttä positiivisena asiana, huomattiin tutkimustuloksista se, että kurssi auttoi nuoria muodostamaan oman mielipiteensä tarjoamalla tietoa yrittäjyyden hyvistä ja huonoistakin puolista. Tämän perusteella voidaan sanoa, että Yrittäjyysopinnot –kurssi ja muutkin tämentyy-

liset kurssit ovat tärkeitä nyt ja tulevaisuudessakin, koska ne saavat sellaisetkin nuoret ajattelemaan yrittäjyyttä, jotka eivät aikaisemmin olleet omaa mielipidettä asiasta muovanneet.

Tuloksista kävi myös selvästi esille se, että eri laitoksilla opiskelevien nuorten mielipiteet erosivat yllättävänkin paljon toisistaan. Tämä selittyy sillä, että eri alojen koulutusohjelmat eroavat suuresti toisistaan ja eri alojen opiskelijat kohtaavat valmistuessaan hyvin erilaiset työmarkkinat. Esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat olivat haluttomimpia yrittämään, mikä selittyy sillä, että heidän työtilanteensa on todella hyvä heti valmistumisen jälkeen. Toisaalta esimerkiksi muotoiluinstituutin opiskelijat valmistuvat käsityöläisiksi ja heille on luonnollista perustaa oma yritys ja aloittaa ammatinharjoittaminen omassa yrityksessä. Muotoiluinstituutin opiskelijat olivatkin myönteisimpiä yrittäjyyttä kohtaan.

Johtopäätöksenä voitaisiin sanoa, että Yrittäjyysopinnot –kurssilla on tärkeä osa, kun nuorien yrittäjyysasenteita halutaan herätellä. Yrittäjyysopinnot –kurssia voitaisiin myös kehittää, jotta se vielä paremmin vastaisi eri laitoksillakin opiskelevien nuorten tarpeita ja kurssi tuottaisi vieläkin positiivisempaa yrittäjyysasennetta nuorten keskuudessa.

Aloille, joilla opiskelijat olivat vähiten yrittäjyysmyönteisiä voisi harkita erilaista yrittäjyyskurssia, joka kannustaisi myös negatiivisimmin yrittäjyyteen suhtautuvia opiskelijoita harkitsemaan yrittäjyyttä ja näkemään sen merkitys Suomen kansantaloudelle.

Tutkimus onnistui saavuttamaan sille asetetut tavoitteet ja vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Ainoana negatiivisena asiana voidaan sanoa aikaisemman tutkimusmateriaalin vähäisyys, joka vaikutti luonnollisesti teoriaosuuden sisältöön. Nuorten yrittäjyys oli aiheena mielestäni erittäin mielenkiintoinen tutkia ja sen lisäksi vielä tärkeä ja ajankohtainen aihe koko Suomen mittakaavassa. Tutkimustulokset, jotka sain kyselytutkimukseni avulla olivat yhdenmukaiset ja niiden pohjalta oli helppo luoda käsitys Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevien nuorten yrittäjyysasenteista. Kyselytutkimukseen vastasi 405 Lahden ammattikorkeakoulun nykyistä ja entistä opiskelijaa ja kyselytutkimus sai paljon positiivista palautetta osakseen jo

tutkimusvaiheessa. Opiskelijat kokivat tutkittavan aiheen erittäin tärkeäksi ja vastasivat tästä johtuen mielellään kyselylomakkeeseen.

Tutkimustulokset voidaan mielestäni yleistää koskemaan laajempaakin joukkoa, kuin Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelevia ja opiskelleita nuoria, koska kyselyyn vastasi niin moni ja tutkimustulokset olivat erittäin selkeät ja yhdenmukaiset. Näin ollen tutkimustulokset voidaan yleistää koskemaan koko Suomen ammattikorkeakoulutettua nuorten aikuisten joukkoa ja edustamaan heidän mielipidettään nuorten yrittäjyydestä.

Koska tutkimustulokset olivat yhdenmukaiset ja tutkimuksen tuloksena saatiin paljon tietoa nuorten yrittäjyydestä, on tutkimuksen pohjalta mahdollista laatia vieläkin tarkempaa ja laajempaa jatkotutkimusta. Tutkimustulosten avulla voidaan tutkia esimerkiksi ristiintaulukoimalla paljon muitakin tekijöitä, kuin Yrittäjyysopinnot –kurssin, tai opiskelijan laitoksen merkitystä yrittäjyysasenteisiin.

Jatkotutkimuskohteiksi esitetään A: ikä –muuttujan tutkiminen manuaalisesti ja sen skaalaus vastaamaan kappaleessa 2 esiintyvää ikä –muuttujan jaottelua, sekä B: tutkia sitä, kuinka vahvat korrelaatiot iällä ja laitoksella on ylipäättään tutkimustuloksiin.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Ikonen, R. & Savikko, R. & Ikonen, J. Oman yrityksen Perustaminen 2006. Klingendahl Paino Oy, Tampere.

Meretniemi, I. & Ylönen, H. Yrityksen Perustajan Käsikirja 2008. Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu.

Tonttila, K. Mitä mieltä yrittäjyydestä? Yliopistosta valmistuvien nuorten asenteet yrittäjyyteen ja itsensä työllistämiseen 2001. Yliopistopaino, Helsinki.

Elektroniset lähteet

Finnvera Oyj. 2010. Finnvera Oyj:n internetsivut. [viitattu 4.10.2010] Saatavissa Finnveran internetsivuilta <http://www.finnvera.fi/>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY. 2010. ELY –keskuksen internetsivut. [viitattu 5.10.2010] Saatavissa ELY –keskuksen internetsivuilta <http://www.ely-keskus.fi/fi/Sivut/default.aspx>

Metodix. 2011. Metodixin internetsivut. [viitattu 26.4.2011] Saatavissa Metodixin internetsivuilta <http://www.metodix.com/fi/sisallys/index>

Opiskelupaikka.fi. 2010. Nuori yrittäjä – Yrittäjä voi olla itsensä pomo. [viitattu 18.10.2010] Saatavissa Opiskelupaikan internetsivuilta <http://www.opiskelupaikka.fi/Tyopaikka-harjoittelu/Oma-ura/Nuori-yrittajana>

Suomalaisen Työn Liitto ja Suomen Uusyrityskeskukset Ry. 2009. Yrittäjän Päivä –tutkimus.

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, Sitra. 2010. Sitran internetsivut. [viitattu 11.10.2010] Saatavissa Sitran internetsivuilta www.sitra.fi

Suomen Yrittäjät. 2010. Suomen Yrittäjien internetsivut. [viitattu 4.10.2010] Saatavissa Suomen Yrittäjien internetsivuilta www.yrittajat.fi

Tilastokeskus. 2010. Tilastokeskuksen internetsivut. [viitattu 4.10.2010] Saatavissa Tilastokeskuksen internetsivuilta www.stat.fi

Työ- ja elinkeinotoimisto. 2010. Työ- ja elinkeinotoimiston internetsivut. [viitattu 6.10.2010] Saatavissa Työ- ja elinkeinotoimiston internetsivuilta <http://www.mol.fi/etusivu/index.html>

Yksityisyrittäjien Säätiö. 2007. Nuoret yrittäjyyspolitiikan tekijöiksi - Yksityisyrittäjien säätiön yrittäjyyspoliittinen kannanotto. [viitattu 28.10.2010] Saatavissa Kerhokeskuksen internetsivuilta http://www.kerhokeskus.fi/easydata/customers/kerhokeskus/files/tilaustutkimus_yrittajyy/nuorten_yrittajyyysuusi.pdf

LIITTEET

LIITE 1. NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –Tutkimuksen kyselylomake

1. Ikä (vastaa pelkin numeroin, esim. 32)**2. Sukupuoli**

- ☐ Mies
☐ Nainen

3. Asema työmarkkinoilla

- ☐ Opiskelija
☐ Työtön
☐ Osa-aikainen työntekijä
☐ Eläkkeellä
☐ Toimihenkilö
☐ Johtaja
☐ Freelancer
☐ Yrittäjä
☐ Työntekijä

4. Opintojen aloitusvuosi ▼**5. Laitos**

- ☐ Liiketalous
☐ Tekniikka
☐ Muotoiluinstituutti
☐ Taideinstituutti
☐ Sosiaali- ja terveys
☐ Liikunta
☐ Musiikki
☐ Matkailu
☐ Joku muu, mikä?

6. Ystävilläni on omia yrityksiä

- ☐ Kyllä on
☐ Ei ole

7. Perheessäni / lähisuvussani on yrittäjiä

- ☐ Kyllä on
☐ Ei ole

8. Minulla on yrittäjyyteen seuraavanlaisia valmiuksia: (Nimeä numeroin kolme tärkeintä: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein
Koulusta saatuja	☐	☐	☐
Luontaisia lahjoja	☐	☐	☐
Kokemusta yrittäjyydestä	☐	☐	☐
Muuta työkokemusta	☐	☐	☐
Jotain muuta, mitä? <input type="text"/>	☐	☐	☐

9. Omaan mielestäni hyvät valmiudet ryhmyä yrittäjäksi

- ☐ 1. Täysin samaa mieltä
☐ 2. Jokseenkin samaa mieltä
☐ 3. En osaa sanoa
☐ 4. Jokseenkin eri mieltä
☐ 5. Täysin eri mieltä

10. Yrittäjältä vaaditaan mielestäni eniten: (Nimeä numeroin kolme tärkeintä ominaisuutta: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein
Hyvää liikeideaa	☐	☐	☐
Luonnetta / yrittäjälle ominaisia luonteenpiirteitä	☐	☐	☐
Stressinsietokykyä	☐	☐	☐
Innovatiivisuutta	☐	☐	☐
Riskinottamista	☐	☐	☐
Organisaatiokykyä	☐	☐	☐
Koulutusta	☐	☐	☐
Hyvä kontaktiverkosto	☐	☐	☐
Jotain muuta, mitä? <input type="text"/>	☐	☐	☐

11. Jos saisin "pomminvarman" liikeidean, olisin valmis perustamaan oman yrityksen. (0%, en varmasti perustaisi omaa yritystä - 100%, perustaisin takuuvarmasti oman yrityksen)

- ☐ 0%
- ☐ 10%
- ☐ 20%
- ☐ 30%
- ☐ 40%
- ☐ 50%
- ☐ 60%
- ☐ 70%
- ☐ 80%
- ☐ 90%
- ☐ 100%

12. Olen käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvan yrittäjyysopinnot kurssin

- ☐ Kyllä olen
- ☐ En ole

13. Jos olen, niin: Kurssi vaikutti positiivisesti asenteisiin yrittäjyyttä kohtaan

- ☐ 1. Täysin samaa mieltä
- ☐ 2. Jokseenkin samaa mieltä
- ☐ 3. En osaa sanoa
- ☐ 4. Jokseenkin eri mieltä
- ☐ 5. Täysin eri mieltä

14. Jos olen, niin: Kurssi tarjosi minulle valmiuksia toimia yrittäjänä tulevaisuudessa

- ☐ 1. Täysin samaa mieltä
- ☐ 2. Jokseenkin samaa mieltä
- ☐ 3. En osaa sanoa
- ☐ 4. Jokseenkin eri mieltä
- ☐ 5. Täysin eri mieltä

15. Yksityisyrittäjyyden tulevaisuudennäkymät Suomessa ovat

- ☐ Erinomaiset
- ☐ Hyvät
- ☐ En osaa sanoa
- ☐ Välttävät
- ☐ Erittäin heikot

16. Nuorten yrittäjyys on mielestäni tärkeää kansantaloudellemme

- ☐ 1. Täysin samaa mieltä
- ☐ 2. Jokseenkin samaa mieltä
- ☐ 3. En osaa sanoa
- ☐ 4. Jokseenkin eri mieltä
- ☐ 5. Täysin eri mieltä

17. Mielestäni yrittäjänä toimiminen on

- ☐ Erittäin haastavaa verrattuna palkkatyöhön
- ☐ Haastavampaa kuin palkkatyö
- ☐ Yhtä haastavaa kuin palkkatyö
- ☐ Palkkatyö on haastavampaa kuin yrittäjänä toimiminen
- ☐ Palkkatyö on erittäin paljon haastavampaa kuin yrittäjänä toimiminen

18. Haluan työskennellä tulevaisuudessa

- ☐ Ainoastaan yrittäjänä
- ☐ Mahdollisesti sekä yrittäjänä, että palkkatöissä
- ☐ Ainoastaan palkkatöissä

19. Jos perustaisin oman yrityksen, hakisin tietoa ensimmäisenä

- ☐ Tutulta yrittäjältä
- ☐ Pankista
- ☐ Vakuutusyhtiöstä
- ☐ Työvoimatoimistosta
- ☐ Yrityshautomosta
- ☐ Uusyrityskeskuksista
- ☐ Finveralta
- ☐ ELY - keskuksista
- ☐ Suomen Yrittäjät Ry:ltä
- ☐ Tekesiltä

20. Näen itseni yrittäjänä tulevaisuudessa (0%, en missään tapauksessa nää itseäni yrittäjänä tulevaisuudessa - 100%, olen täysin varma siitä, että tulen toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa)

- ☐ 0%
- ☐ 10%
- ☐ 20%
- ☐ 30%
- ☐ 40%
- ☐ 50%
- ☐ 60%
- ☐ 70%
- ☐ 80%
- ☐ 90%
- ☐ 100%

21. Tärkeimmät syyt yrittäjyydelleni (Nimeä numeroin kolme tärkeintä asiaa: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein
Vaurastuminen ja raha	☐	☐	☐
Oma päättämä ja vapaus	☐	☐	☐
Työkokemus yrittäjänä	☐	☐	☐
Joku muu, mikä? Nimeä <input type="text"/>	☐	☐	☐

22. Yrittäjyyden paras puoli on mielestäni (nimeä max 3 asiaa)

A large, empty rectangular text box with a thin border, intended for the user to write the three best aspects of entrepreneurship.

23. Yrittäjyyden haastavin puoli on mielestäni (nimeä max 3 asiaa)

A large, empty rectangular text box with a thin border, intended for the user to write the three most challenging aspects of entrepreneurship.

Lähetä

LIITE 2. NUORTEN YRITTÄJYYS 2011 –Tutkimuksen suorat jakaumat

1. Ikä

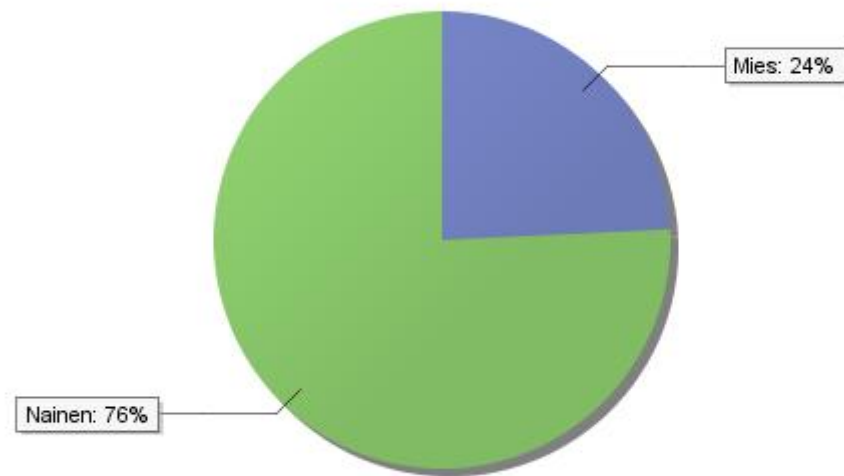
Vastaajien määrä: 388

Vastaajan keskimääräinen ikä: 23,3 vuotta

Vastaajan ikä	Lukumäärä
18	1
19	29
20	46
21	61
22	73
23	48
24	39
25	29
26	13
27	13
28	8
29	1
30	5
31	3
32	4
33	2
34	1
35	1
36	3
41	1
42	3
43	2
45	1
54	1
Yhteensä	388

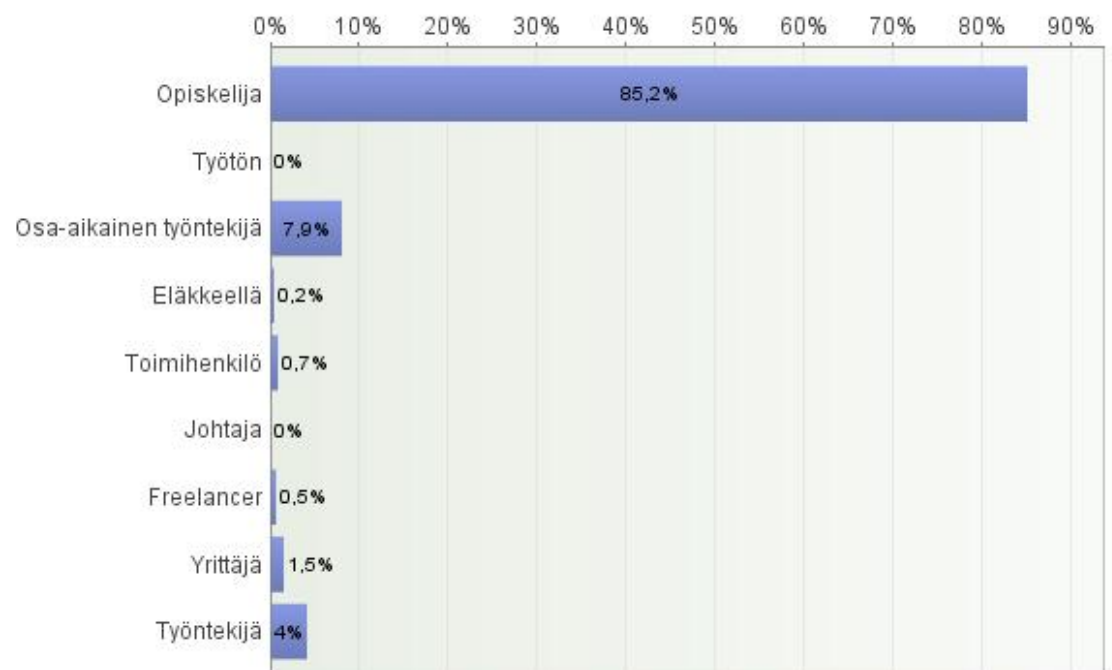
2. Sukupuoli

Vastaajien määrä: 404

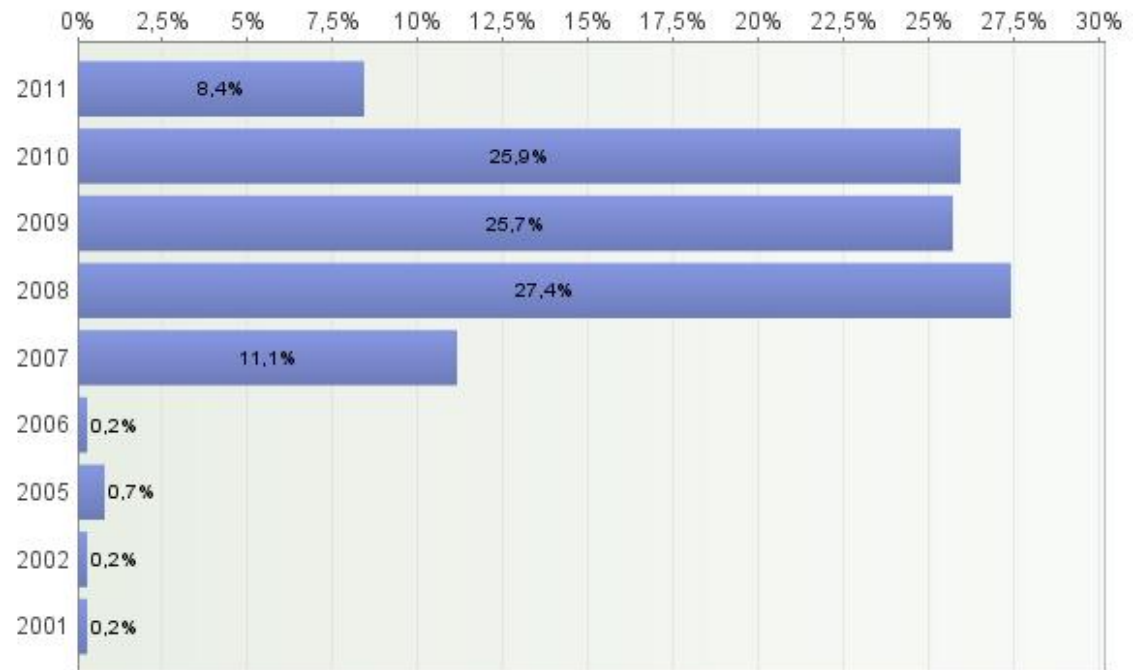
3. Asema työmarkkinoilla

Vastaajien määrä: 405

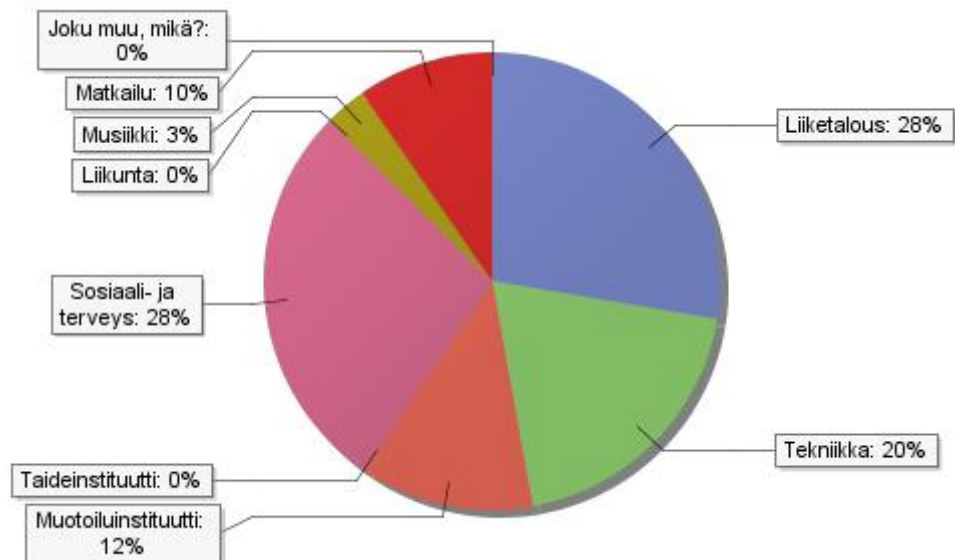
4. Opintojen aloitusvuosi

Vastaajien määrä: 405

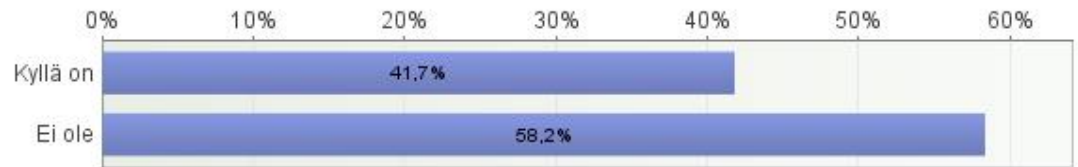
5. Laitos

Vastaajien määrä: 405

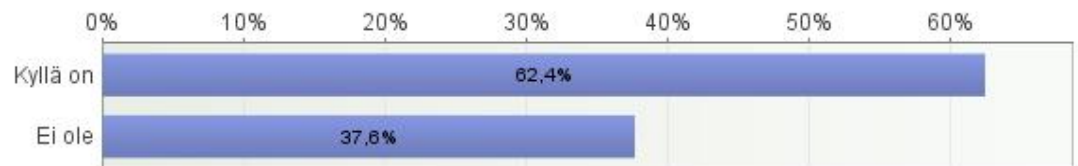
6. Ystävilläni on omia yrityksiä

Vastaajien määrä: 400

7. Perheessäni / lähisuvussani on yrittäjiä

Vastaajien määrä: 404

8. Minulla on yrittäjyyteen seuraavanlaisia valmiuksia: (Nimeä numeroin kolme tärkeintä: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

Vastaajien määrä: 395

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein	Yhteensä
Koulusta saatuja	38,44%	34,41%	27,15%	372
Luontaisia lahjoja	29,89%	36,59%	33,52%	358
Kokemusta yrittäjyydestä	21,94%	28,27%	49,79%	237
Muuta työkokemusta	31,08%	40,2%	28,72%	296
Jotain muuta, mitä?	29,03%	32,26%	38,71%	31

Avoimet vastaukset: 1. tärkein

- perhetausta
- en koe, että minulla olisi mitään valmiuksia
- Työnantajalta
- Lähipiirissä toimivien yrittäjien työn seuraaminen
- olen ollut kirjaopettaja 9 vuotta
- Oma näky ja halu toteuttaa se.
- Halu yrittäjäksi rupeamiseen
- innovatiivisuus

Avoimet vastaukset: 2. toiseksi tärkein

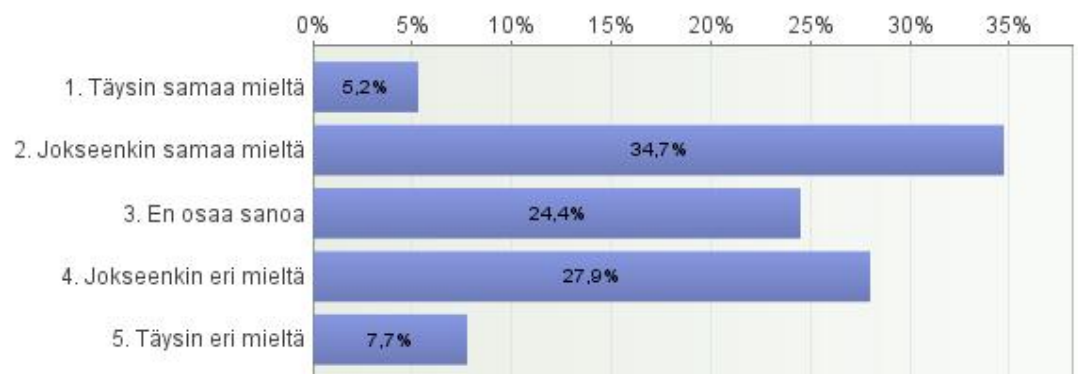
- motivaatiota
- Omalla isälläni on kirjapaino - olen siis nähnyt esimerkkiä.
- yleistietoa
- Halu / innokkuus
- kyky kantaa vastuuta
- halu oppia
- paineensietokyky
- kotoa saatua
- kiinnostus

Avoimet vastaukset: 3. kolmanneksi tärkein

- innokkuutta
- Intoa
- halua, innokkuutta
- ystävältä saatu tieto
- Ystävien jakamat kokemukset yritystoiminnasta
- halua olla oman itsensä herra
- Yrittäjäkurssin olen käynyt.

9. Omaan mielestäni hyvät valmiudet ryhtyä yrittäjäksi

Vastaajien määrä: 401

10. Yrittäjältä vaaditaan mielestäni eniten: (Nimeä numeroin kolme tärkeintä ominaisuutta: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

Vastaajien määrä: 405

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein	Yhteensä
Hyvää liikeideaa	72,09%	20,55%	7,36%	326
Luonnetta / yrittäjälle ominaisia luonteenpiirteitä	57,2%	31%	11,81%	271
Stressinsietokykyä	37,38%	38,35%	24,27%	206
Innovatiivisuutta	35,64%	43,07%	21,29%	202
Riskintottamista	26,11%	43,33%	30,56%	180
Organisaatiokykyä	33,5%	36,55%	29,95%	197
Koulutusta	15,13%	50,42%	34,45%	119
Hyvä kontaktiverkosto	32,49%	35,03%	32,49%	197
Jotain muuta, mitä?	30%	40%	30%	10

Avoimet vastaukset: 1. tärkein

- laskutaitoa
- luovuutta
- ammattitaitoa

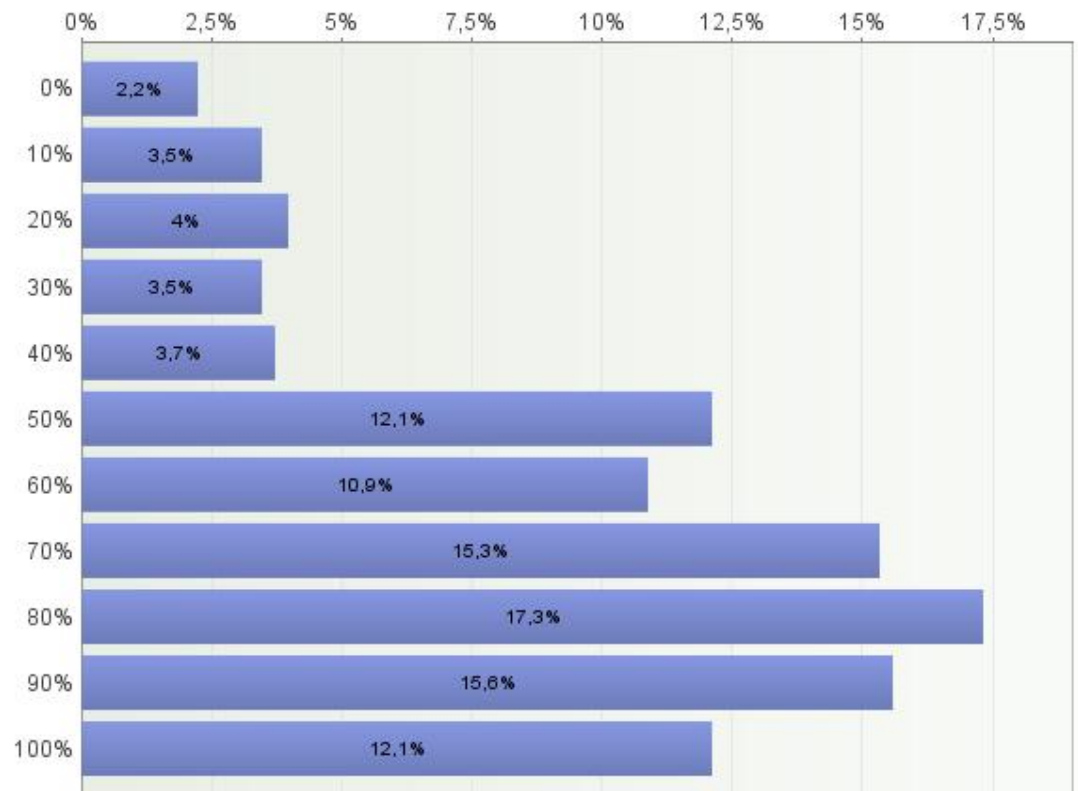
Avoimet vastaukset: 2. toiseksi tärkein

- palveluالتتius
- pääomaa/rahoitus

Avoimet vastaukset: 3. kolmanneksi tärkein

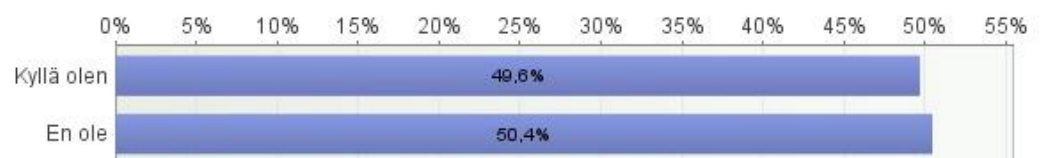
11. Jos saisin "pomminvarman" liikeidean, olisin valmis perustamaan oman yrityksen. (0%, en varmasti perustaisi omaa yritystä - 100%, perustaisin takuuvarmasti oman yrityksen)

Vastaajien määrä: 405

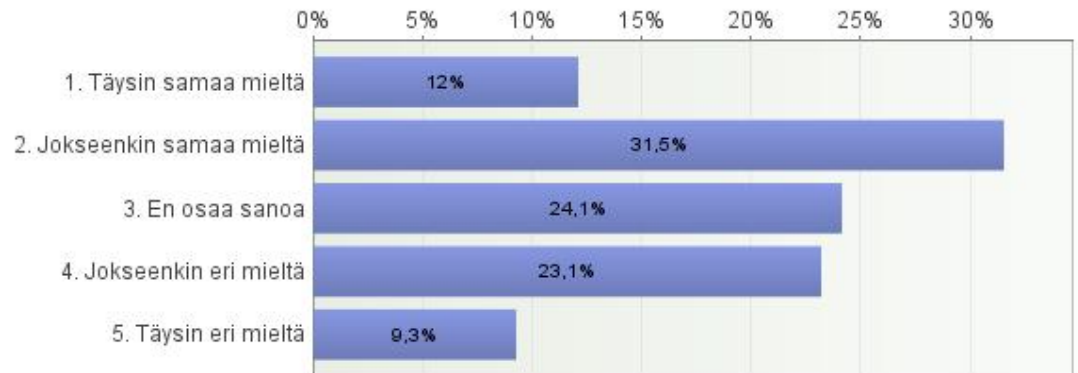
12. Olen käynyt Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvan Yrittäjyysopinnot kurssin

Vastaajien määrä: 405

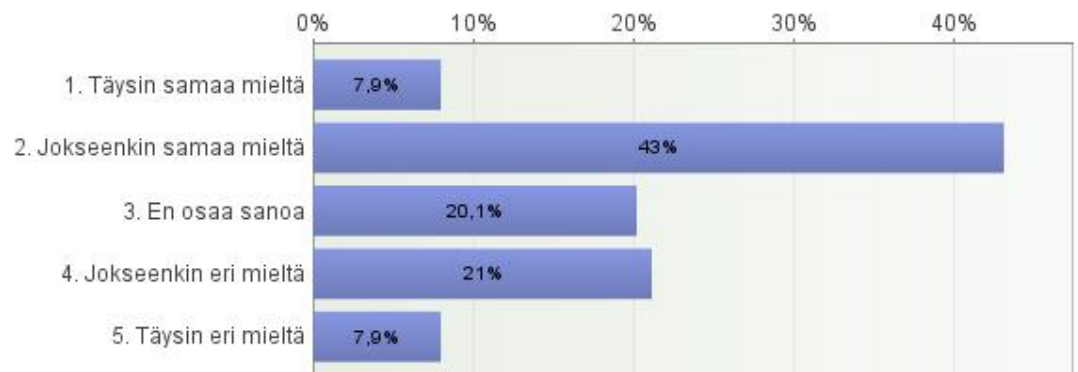
13. Jos olen, niin: Kurssi vaikutti positiivisesti asenteisiin yrittäjyyttä kohtaan

Vastaajien määrä: 216

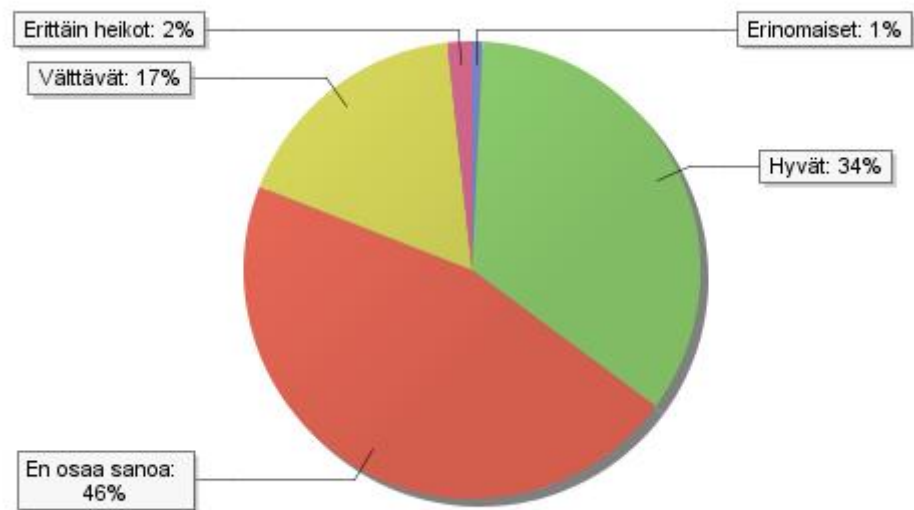
14. Jos olen, niin: Kurssi tarjosi minulle valmiuksia toimia yrittäjänä tulevaisuudessa

Vastaajien määrä: 214

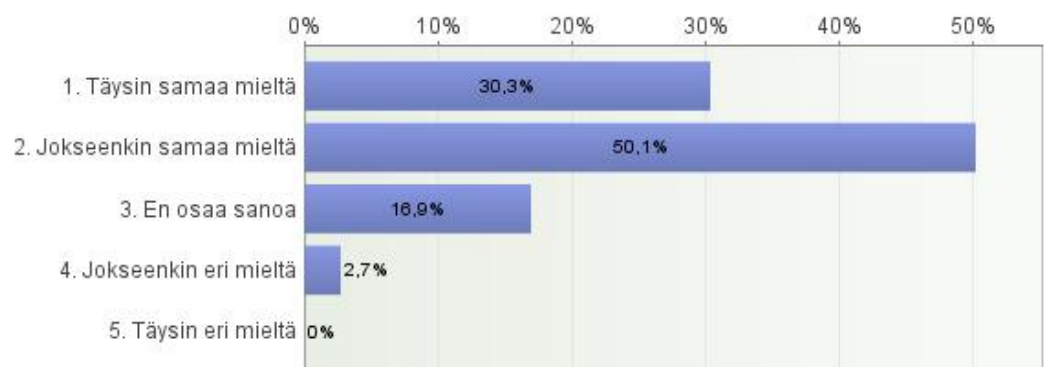
15. Yksityisyrittäjyyden tulevaisuudennäkymät Suomessa ovat

Vastaajien määrä: 404

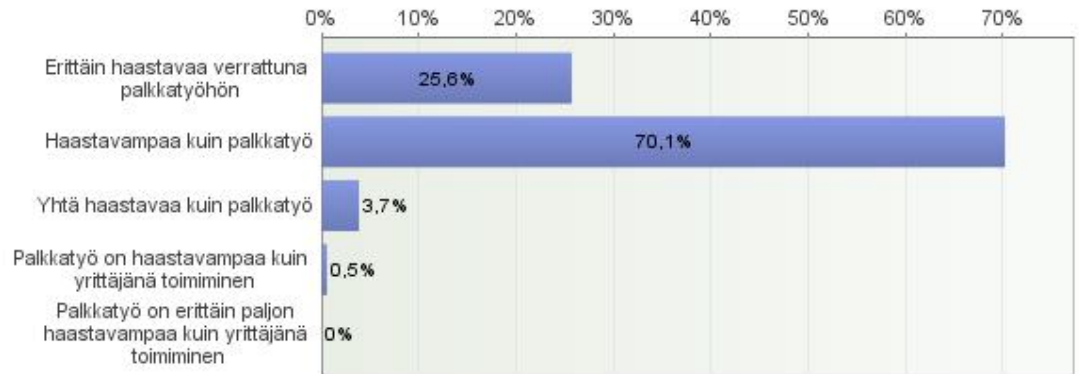
16. Nuorten yrittäjyys on mielestäni tärkeää kansantaloudellemme

Vastaajien määrä: 403

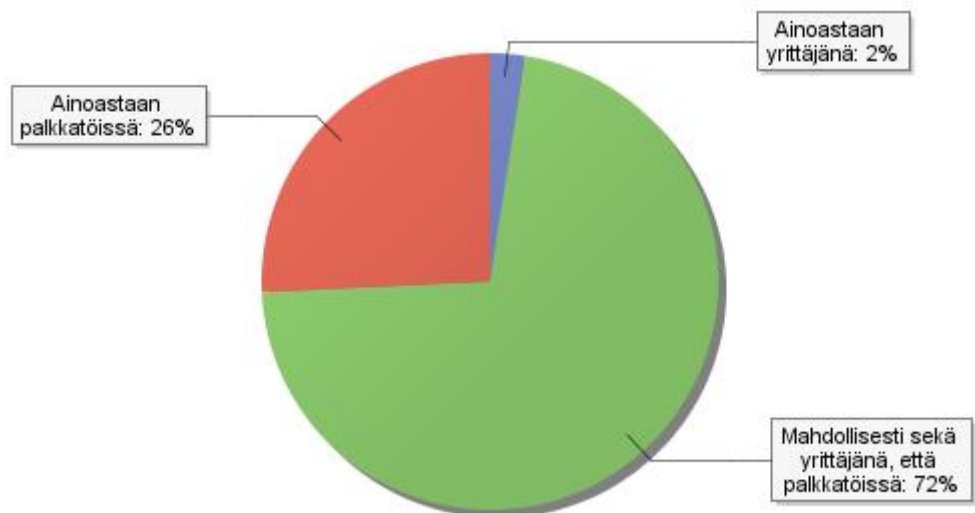
17. Mielestäni yrittäjänä toimiminen on

Vastaajien määrä: 402

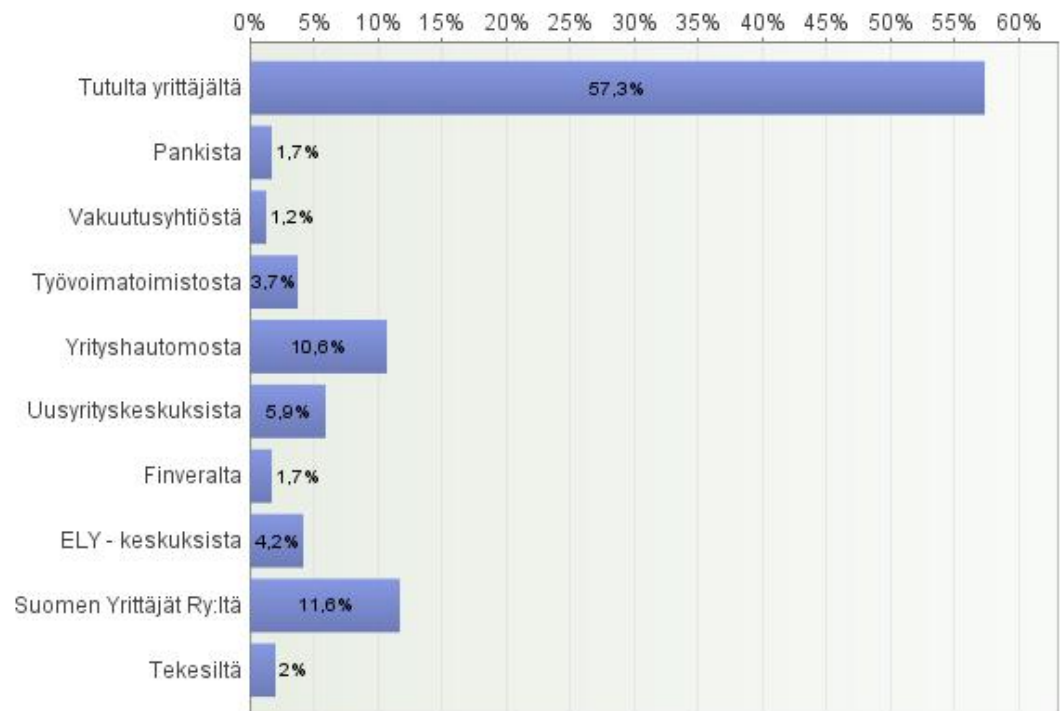
18. Haluan työskennellä tulevaisuudessa

Vastaajien määrä: 404

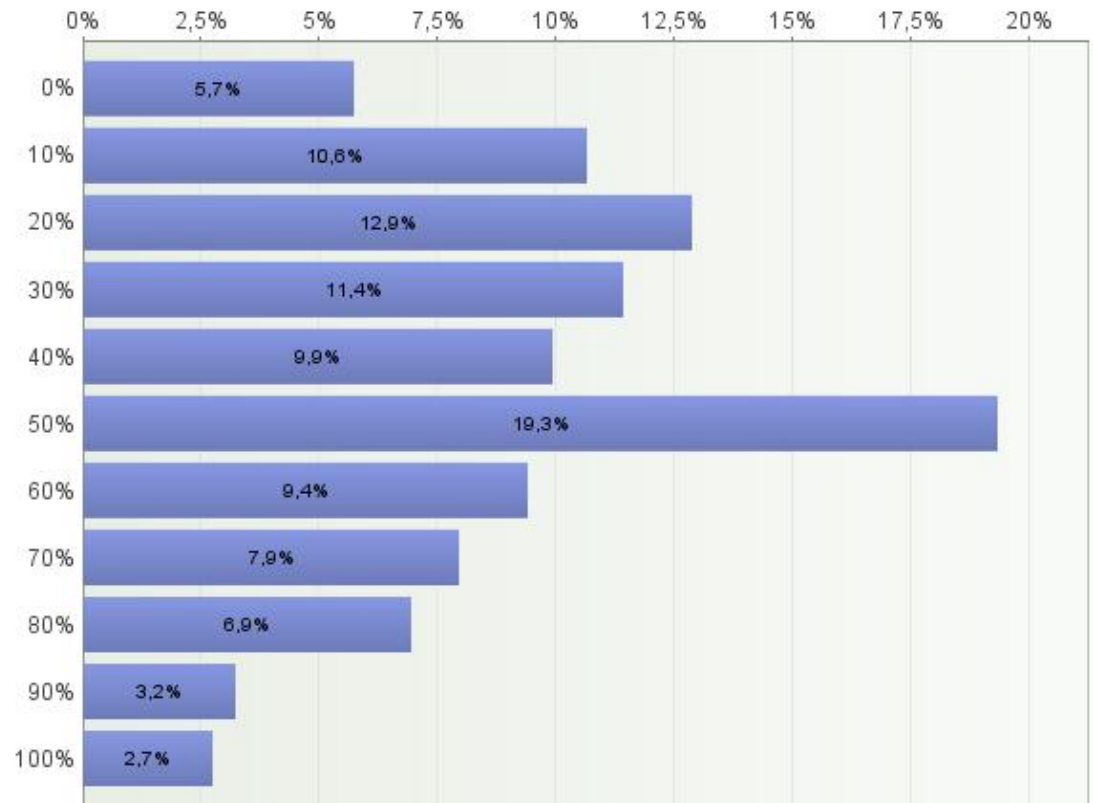
19. Jos perustaisin oman yrityksen, hakisin tietoa ensimmäisenä

Vastaajien määrä: 405

20. Näen itseni yrittäjänä tulevaisuudessa (0%, en missään tapauksessa nää itseäni yrittäjänä tulevaisuudessa - 100%, olen täysin varma siitä, että tulen toimimaan yrittäjänä tulevaisuudessa)

Vastaajien määrä: 404

21. Tärkeimmät syyt yrittäjyydelleni (Nimeä numeroin kolme tärkeintä asiaa: 1 tärkein, 2 toiseksi tärkein, 3 kolmanneksi tärkein)

Vastaajien määrä: 396

	1. tärkein	2. toiseksi tärkein	3. kolmanneksi tärkein	Yhteensä
Vaurastuminen ja raha	18,43%	56,64%	24,93%	369
Oma päättävä valta ja vapaus	74,18%	21,01%	4,81%	395
Työkokemus yrittäjänä	6,61%	27,59%	65,8%	348
Joku muu, mikä? Nimeä	56,67%	25%	18,33%	60

Avoimet vastaukset: 1. tärkein

- itsensä toteuttaminen
- jos kertakaikkiaan ei löytyisi mielekästä työtä muualta, niin sitten kai pitäisi tehdä itselleen mielekäs työ.
- Olemalla itsensä pomo
- Se, ettei tavallista palkka- ja vakityötä välttämättä saa
- Saada tehdä Suomessa koulutustani vastaavaa työtä
- Luovuus
- itsensä toteuttaminen
- Sovellettavuus
- Tuotteen/palvelun tarve
- saa tehdä omaa juttua
- Parantaa maailmaa ekologilla tuotteilla ja ratkaisuilla
- Ei ole palkkatyötä, ehkä ainut keino työllistää itsensä.
- halu toteuttaa oma idea
- Ajatus siitä, että tekee työtä itselleen ja on luonut uuden työpaikan tähän maahan.
- Mielenkiinto yrittäjyyttä kohtaan, omien intohimojen toteuttaminen
- itsensä toteuttaminen
- Oma näky ja halu toteuttaa se.
- Haasteet
- Erilaisen sosiaalisen palvelun tarjoaminen muille
- Halu auttaa/vaikeuttaa liikeidean kautta
- Kutsumus
- Tahto tehdä töitä kiinnostavan asian parissa
- Tehdä työtä mistä pidän omilla ehdoillani.
- Vapaus tehdä ja myydä omaa taidettaan ja taitojaan
- Työllistyminen
- itsensä toteuttaminen
- Liikeidea jo hautumassa
- työpaikan saanti
- ainut keino tehdä sitä työtä mitä haluan
- alanvaihto sellaiselle alalle jossa on pakko olla yrittäjä
- Mahdollisuus toteuttaa unelmiaan

Avoimet vastaukset: 2. toiseksi tärkein

- kokeilunhalu, mielenkiinto
- itsensä toteuttaminen ja työstä nauttiminen
- Itsensä työllistäminen

- Mahdollisuus toteuttaa itseään.
- oma liikeidea
- Itsensä pomo ja kehittyminen itsestään kiinni
- Itsensä toteuttaminen
- perinteiden jatkaminen
- Nimen tekeminen
- oman alan työpaikkojen vähäisyys
- työn palkitsevuus
- innostus omaan liikeideaan
- mielekäs työ
- saa tehdä mieleistään työtä

Avoimet vastaukset: 3. kolmanneksi tärkein

- hyvä liikeidea jota ei voi jättää käyttämättä
- Henkilökohtaisuus
- työhulluus
- työajat tavallaan
- lähipiirin kokemus
- Itsensä haastaminen
- "seikkailu":)
- oman idean ja ajatusten esiin saaminen
- muuta työtä ei löydy

22. Yrittäjyyden paras puoli on mielestäni (nimeä max 3 asiaa)

Vastaajien määrä: 320

- saa olla itsensä pomo
- näkee kättensä jäljet
- - saa keskittää täysin siihen, mihin haluaa
- - oman luovuuden käyttö
- Narut omissa käsissä.
- Raha.
- Raha ja periaatteellinen määräysvalta työajoista
- joustavat työajat
- oman työnkuvan saa itse määritellä
- monipuolisuus työssä
- kukaan ei ole määräämässä.
- Itse itsensä pomo
- saa itse päättää asioista ja tehdä varmasti sitä, mitä haluaa
- Oma tekeminen
- Oma päätösvalta
- vapaus, itsensä toteuttaminen,
- Työaikojen päättäminen
- Oman idean toteuttaminen
- Oman työpanoksen suora vaikutus omaan palkkaan.
- Haastavuus, itsensä kehittäminen, asioiden omalla tavalla suorittaminen.
- En mitenkään voi keksi kolmea hyvää asiaa.
- Työskennellä sellaisen asian parissa joka kiinnostaa
- Oma päätäntävapaus
- Vapaus, päätäntävalta
- Alallani oman toiminimen perustaminen on helppoa ja voi töiden ohessa tehdä mielen-

- kiintoisia projekteja.
- kaikki omissa käsissä
- - saa tehdä juuri sitä mistä tykkää ja missä on hyvä
- - vapaus
- 1) Oma päätäntävalta ja vapaus
- 2) Oman "käden jäljen" näkeminen
- 3) Mahdollinen esimiestyöskentely
- Vapaus työaikojen ja -tapojen suhteen.
- luovuus
- päätösvalta
- vaihtoehdot
- Vapaus, päätöksenteko, itsenäisyys
- Vapaus rytmittää työahtia elämäntilanteen mukaan, varma työpaikka, mukavat työt
- Oma vapaus
- Saa itse päättää
- Tietynlainen vapaus
- Tekee työtä itselleen
- tehdä työtä, josta tykkää
- päätösvalta
- oma päätäntävalta siihen, kenen kanssa työskentelet ja minkälaisia työtä teet.
- Vapaus ja vastuu.
- Tehdä sellaista työtä mistä oikeasti nauttii
- Vapaus toteuttaa omia ideoita
- Omat toimintaperiaatteet, mieluisa henkilökunta, mahdollisuus toteuttaa itseään
- Omat aikataulut, vapaus tehdä päätöksiä, vapaus päättää mitä töitä tekee.
- oma päätäntävalta, vapaus
- Maksat oman palkkasi.
- Vapaus tehdä mitä ja milloin haluaa.
- Vapaus, oma valta, vastuu
- oma päätäntävalta ja vapaus
- Oman itsensä pomona oleminen
- Saa tehdä sitä työtä mitä itse haluaa
- Päätäntävalta
- motivaatio tehdä rutiinihommiakin
- panostus näkyy palkassa
- Haasteet, valta, mahdollisuus toteuttaa itseään
- uudet kontaktit, saa tehdä itse ja vastata itse tekemisistään
- - Vapaus tehdä asiat haluamallaan tavalla
- 1. Saada tehdä sitä mitä haluaa. 2. Tuoda markkinoille jotakin uutta. 3. Olla oman itsensä pomo
- -Saa tehdä sitä mikä oikeasti kiinnostaa/innostaa
- vapaus tehdä sitä mitä haluaa
- mahdollisuus hyviin tuloihin
- Luova vapaus
- - Se että saa tehdä semmosta mistä tykkää
- Itsenäisyys
- Vapaus ja vastuu.
- -Oikeus päättää itse yritystään koskevista asioista
- -Se, että on pitkälti itsestään kiinni, miten menestyy
- -on oman itsensä herra
- -mahdollisesti paremmat tulot kuin palkkatyössä
- Saa päättää itse asioista ja toteuttaa omaa visiotaan. Omien työaikojen määrittäminen.
- saa päättää omista asioista
- Organisoitakyvyn kehittyminen, päätäntävalta, vaurastuminen
- Oma päätösvalta
- Vapaus
- Oman itsensä herra ja mahdollisuus tehdä juuri sitä mitä osaa
- Vapaus, suhteellisen hyvä päätäntävalta, saa tehdä sellaista työtä mistä on kiinnostunut

- Vapaus
- Vapaus, itseä kiinnostava työ.
- Vapaus päättää asioista.
- Saa tehdä mitä huvittaa.
- Mahdollisesti liukuvat työajat.
- Kontrollifriikeille se, että kaikki narut on omissa käsissä.
- itsenäisyys
- rahan tekeminen itselle
- itsenäisyys, päätäntävalta, vastuu
- Saa olla oman itsensä pomo.
- - Oma valta
- - Omat työajat
- - saa tehdä mitä haluaa
- Päätösvalta
- Saa itse valita työkaverit, voi toteuttaa omaa unelmaansa ja työskennellä juuri haluamallaan tavalla
- vapaus, valta
- Raha?
- "Lupa" tehdä työtä omaan tahtiinsa.
- vapaus työhön ja tekemiseen, päätöksentekovalta, mahdollisuus edetä nopeammin uralla
- - oma päätösvalta
- - oma vaikutusvalta
-
- - Voi itse työllistää itsensä
- - Työnteon määrää voi säädellä
- - Saa tehdä mieleistään työtä
- Saa itse olla oma pomonsa, näkee konkreettisesti omantöön tulokset ja mahdollisuus palata muita.
- vapaus, oma tekeminen alusta loppuun
- Oman vision toteuttaminen ilman että joku toinen sanelee keinot.
- Oman ajan määrääminen, saa tehdä mitä itse haluaa, mahdollisuus menestyä
- olla oman itsensä herra.
- itsenäisyys
- kukaan ei hengitä niskaan
- voi päättää työajoistaan
- Vapaat kädet
- Vapaus vaikuttaa omaan työhön ja päätäntävalta.
- oma päätäntävalta, vastuu,
- saa päättää asioista itse
- -oma itsenäisyys työskentelyssä
- - itse voi vaikuttaa hyvin paljon asioihin
- -saa luoda juuri sellaiset tavoitteet ja strategiat kun itse haluaa
- vapaus, itsensä pomo
- Päätäntävalta, saa tehdä "omaa juttuaan", mahdollinen vaurastuminen
- vapaus, voi itse vaikuttaa menestykseensä, on itse oma motivaationsa
- vapaus
- itselle mielekäs työ
- vaikuttamisen mahdollisuus
- itsenäisyys
- Vapaus
- Töitä myös SAA tehdä niin paljon kuin haluaa.
- Joustavuus ja oma päätäntävalta
- itsensä toteuttaminen, oma päätäntävalta ja vapaus
- Itsensä herruus, vaurastuminen
- Omaehtoisuus
- Todennäköisesti pystyy toimimaan juuri haluamallaan toimialalla
- 1. oma elämänsä herra
- 2. tekee tiliä itselleen

- Monipuolisuus, On itse itselleen vastuussa
- Omalle työpanokselle saa selkeää vastinetta
- Vapaus, "Se oma juttu", haasteellisuus
- saa tehdä omaa juttua, saa määrätä tahdin, päätöstenteon dynaamisuus
- omat työajat, mielenkiintoinen työ
- vapaus, itsensä toteuttaminen
- oma päätäntävalta
- ei mikään
- Saa tehdä sitä mihin itse uskoo, joustavat työajat.
- Kaikki langat omissa käsissä.
- - Omavaltaisuus
- - Vapaat kädet
- - Omien innovaatioiden toteuttamisen mahdollisuus
- saa itse päättää kaikesta
- mahdollisuus vaikuttaa itse työnkuvaan, -aikaan, -paikkaan
- oma idea, onnistuminen, unelman täyttyminen
- arvostus?
- lomat kun haluaa (ehkä...)
- Todella tehdä sen asian eteen töitä, mihin tuntee intohimoa.
- Vapaus
- - itse olla pomo.
- - Mahdollisuus tienata.
- - Mahdollisuus tehdä sitä, mitä oikeasti haluaa.
- Monipuolisuus
- työn riittävyys
- vapaus
- vapaus
- - Oma päätäntävalta asioihin
- - Pääsee toteuttamaan itseään ja unelmiaan
- - Mahdollinen menestyminen ja sitä kautta tuleva arvostus
- vapaus
- saa tehdä juuri sen parissa töitä, mitä haluaa
- Saa tehdä varmasti sellaista työtä, mistä itse pitää.
- Saa päättää omista tekemisistään
- raha
- saa päättää itse työaikataulut
- Päätäntävalta, oma kädenjälki
- Itsenäisyys
- joustavuus
- Päätäntävalta, raha, itsenäisyys
- Itsensä pomona oleminen, omien ideoiden sekä haaveiden toteuttaminen, mahdollisuus vaurastua
- Vapaus
- mahd. toteuttaa itseään
- valinnanvapaus, saa olla oma pomonsa
- -
- oma päätäntävalta, mielekäs yritys
- Haasteet, koettelemukset ja onnistumiset
- Oma pomonsa.
- Saa päättää asioistaan itse
- Tienaa sen, mitä panostaa työllään
- vastuu, vapaus omista päätöksistä ja liikeideasta
- Vapaus
- Vapaus
- Vapaus
- Vapaus
- päätäntävalta, itsensä toteuttaminen,
- se että saa tehdä itselle mieluisaa asiaa työkseen

- Päättäväisyyttä
Yrityksen kehittäminen ja asioihin vaikuttaminen itsellä
Vastuu
- päätösvalta
vapaus
- Yrittäjä vastaa itse omasta yrityksestään ja on mahdollisuus vaikuttaa yrityksen kehitykseen
- Saa tehdä työkseen mitä haluaa. Joustavat työajat. Ei tarvi pelätä IT-keskusteluja.
- Saa tehdä itse päätökset yritykseen liittyen, saa itse suunnitella aikataulunsa, tunne siitä että on itse saanut jotain niin suurta aikaan
- Oma päättäväisyyttä ja vapaus sekä raha. Mahdollisuus kehittää/suunnitella omia palveluita siihen suuntaan, mihin itse haluaa.
- Itse itsensä pomo, työaikojen joustavuus, työn muokkaaminen itselle mieluiseksi
- Menestyminen
Mahdollinen vaurastuminen
Itsenäinen työskentely
- Oma päättäväisyyttä
- vapaus töissä
- Omatoimisuus
Vapaus
- Vapaus toimia omalla tyylillään, työaikojen ja lomien valinnan vapaus, mahtava työkokemus.
- Oman elämän ja työn "hallitseminen"
- - Tehdä juuri sitä mitä haluaa
- - Haasteet ja vastuu
- Oma päättäväisyyttä
- Itsenäisyys
- Oma päättäväisyyttä ja mahdollisuus luovuuteen
- Vapaus.
- Nätee omat tulokset parhaiten, on itse vastuussa työstään, on oman itsensä pomo, työajat, vapaus sekä vaurastuminen.
- "Vapaus" ja se, että voi mahdollisesti tehdä sitä, mitä haluaa.
- vapaus, raha tulee suoraan itselle, on itsensä pomo
- luoda parempaa palvelua, tarjota parasta, kehittää osaamista
- saa itse päättää omista asioista ja työnteostaan
- -vapaus
- olla oma pomo
halu panostaa työhön, koska rahat ja kunnia ei mene toiselle
- omat päätökset, riskit
- vapaus, itsensä toteuttaminen, haasteiden mukanaan tuomat kehittymismahdollisuudet
- Oma päättäväisyyttä
Mahdollisuus vaurastua
- oma päättäväisyyttä
- Itsensä toteuttaminen ja uuden luominen
- Varma työpaikka
- 1.Yrittäjä on kansantalouden kulmakiviä.
2.Voi mahdollisesti valita omat työajat ja tahdin.
3.On luonut työpaikan.
- itsensä toteuttaminen, työn vapaus
- omat valinnat ja toimintamallit
mahdollinen vaurastuminen
mahdollisuus työllistää
- Oman intohimon toteuttaminen, mikäli pystyy perustamaan siihen liittyvän yrityksen.
- Päättäväisyyttä, itsenäisyys
- Vapaus tehdä juuri sitä mitä itse haluaa.
- itsensä toteuttaminen, monipuolisuus ja itsenäisyys.
- Saa tehdä mitä haluaa
Voi kokeilla rajojaan

- Mahdollinen taloudellinen voitto
 - vapaus
 - Valinnanvapaus
 - Oma herruus, itsensä toteuttaminen
 - Vapaus
 - On kaikki ohjat omissa käsissä
 - Työn mielekkyys ja vapaus.
 - - mahdollisuus tehdä mitä eniten haluaa
 - - vapaus
 - firma pyörii juuri niin kuin haluan ja saan siitä nautintoa, elinkeinon ja elämäntavan
 - Vapaus olla oman itsensä herra.
 - vapaat työajat, päätäntövalta, vastuu
 - Oma päätösvalta ja omien ideoiden toteutus ja jos saa idean poikimaan, niin raha.
 - vapaus
 - vastuu
 - Valinnan vapaus, olla "oman itsensä herra"
 - Se, että saa toimia juuri niin kuin itse katsoo parhaaksi, mikäli toiminnan saa myös taloudellisesti kannattavaksi.
- Voi itse päättää yrityksensä arvoista ja tehdä maailmasta hiukan paremman paikan.
- Saa tehdä mitä haluaa, saa määrätä itse työmäärän/työajan, saa määrätä esim. myytävien tuotteiden hinnan
 - Itsevaltiut, vapaa toteutusmahdollisuus ja mahdollisuus hyvään elantoon
 - Mielestäni yrittäjyys tuo elämään pientä haastetta. Näin saat tehdä oman näköistä työtä ja valita myös omasta mielestäsi työhön sopivimmat työntekijät.
 - Toteuttaa itseään omilla säännöillään.
 - Omien avujen käyttäminen siihen, että päästään haluttuun lopputulokseen.
 - oma ideointi, asiat hoidetaan omalla tyylillä. Maine ja kunnia, raha kylkiäisenä.
 - -ajatus, että tekee hommia vain itselleen
 - -oma päätäntövalta
 - -haastavaa ja mielenkiintoista tekemistä
 - Vapaus
 - Jos on luonteeltaan sellainen henkilö, että tykkää tehdä asioita omaan tahtiin ja oman mielen mukaan.
 - Pystyy toteuttamaan itseään, eikä tarvitse olla riippuvainen muista. Jos joku laiskottelee, niin sen voi potkasta pihalle. Onnistunut liikeidea tuottaa rahaa.
 - Vapaus
 - mahdollisuus rikastua
 - voi tehdä jotain mihin on intohimoinen
 - Tuotto tulee itselle.
 - Vapaus toimia omalla tavalla.
 - Onnistumisen tunne.
 - Mahdollisuus tehdä juuri sitä mistä pitää
 - -rahat
 - -aikataulut
 - Ei tarvitse olla riippuvainen kenestäkään, saa tehdä omia päätöksiä, haastetta
 - Raha
 - vapaus päättää asioista
 - -vapaus
 - -haasteet
 - -mahdollinen menestys
 - saa tehdä mieleistensä työtä
 - oma päätäntövalta
 - olla oma pomonsa
 - Haastavuus
 - Jos olisin yrittäjä, pitäisin paljon vapaata.
 - oma päätäntövalta ja vapaus
 - Saa tehdä mitä itse haluaa

- saa toteuttaa omia visioitaan
- Mahdollisuus ja vapaus toteuttaa visioitaan, vaikuttaa yhteiskuntaan positiivisesti ja menestyä
- Itsensä toteuttaminen ja mahdollisuus luoda työstään juuri omannäköisen.
- Saa itse määrätä eikä ole toisten käskytettävänä.
- - päättävä vapaus
- omien kiinnostusten parissa työskentely
- rahat ns omaan pussiin
- oma valta
- Päättävä valta
- Saa tehdä oikeasti sitä mitä haluaa. Mahdollisuus tienata palkkatyötä paremmin. Voi työllistää muitakin kuin itsensä.
- Saa päättää itse omista asioista, esim. työajoista.
- Joustavat työtunnit (vaikka mahd. pitkät sellaiset)
- Oma päättävä valta
- Voi olla oman itsensä pomo. Vaurastuminen. Oman luovuuden käyttö.
- päättävä valta omista tekemisistä
- Tuntee, miten kaikki on omissa käsissä.
- Hallita itse omaa työaikaansa ja -tapaa.
- Työ motivoi ja on kuin oma lapsi.
- Oman liiketoiminnan luominen.
- Vapaus tehdä mitä haluaa ja milloin haluaa, ei toimistotyötunteja 8-16
- 1. Päättää itse projekteistaan
- 2. Tehdä omat ratkaisut ja riskit
- 3. Tietynlainen vapaus
- Haasteet, kokemukset, taloudellinen hyöty
- Vapaus, vaihtelevuus ja toivonmukaan ehkä vauraus.
- oman itsensä pomo, saa tehdä oman vision mukaan, mahdollisuus rikastua
- "oma juttu", oma päättävä valta
- Oman työn kehittäminen
- Vapaus valita ja tehdä (markkinoiden mukaisesti)
- Verkostotyö
- Saa tehdä varmasti sitä mitä haluaa ja osaa.
- Vapaus
- -Vapaus päättää itse töistään ja työajoistaan
- -Mahdollisuus tehdä osa-aikatoit, työskennellä kotona
- -Omalla alalla ehkä helpompi työllistyä
- Vapaus, oma päättävä valta
- Saa tehdä niinkuin haluaa ja vastaa työstään itselleen.
- Omavaltaisuus
- oma liikeidea, luovuus, vapaus
- - on itse vastuussa tekemisistään, viime kädessä myös muiden työntekijöiden tekemisistä
- - vapaus
- - itsensä toteuttaminen
- saa olla oman itsensä herra, saa tehdä juuri niitä hommia mistä nauttii
- Vapaus työskennellä itselleen
- Vapaus tehdä sitä mikä motivoi.
- Menestyminen on paljolti itsestä kiinni.
- olla oman itsensä herra
- vapaus
- valta
- saisin tehdä työtä mitä rakastan. Saisin pitää lomaa kun sitä haluan. Omat työajat.
- Mahdollisuus tehdä nopeasti kasa rahaa ja jäädä eläkkeelle nuorena --> nauttia elämästä.
- Oma päättävä valta kaikista asioista
- Voi myös toimia työllistäjänä
- - saa itse päättää mitä tekee ja miten, omalla vastuulla
- - saa toteuttaa itseään ja käyttää luovuutta hyväkseen ja keksii uusia tapoja toteuttaa asioi-

- ta, muuttaa maailmaa paremmaksi/kauniimmaksi
- Freelancerius (valokuvaajana) mahdollistaa hyvin vapaat työajat.
- Itsenäisyys, Vastuu
- Saisin luoda itseni näköisen bisneksen, ja mahdollisesti työskennellä itselleni tärkeän asian, jalkapallon parissa.
- oma päätäntävalta ja vapaus
- Tekee töitä itselleen, saa tehdä töitä juuri sen asian parissa, mitä haluaa; joustavuus
- Vapaus, kaikki langat omissa käsissä.
- Saa päättää itse omista asioistaan.
- Vapaus.
- oma päätäntävalta ja mahdollisuus vaurastua (työtä tekemällä ei Suomessa rikastu)
- Oma päätäntävalta ja vapaus
- oma päätäntävalta ja vapaus, raha, näkee oman työn tuloksen.
- Saa tehdä omannäköistä työtä ja toteuttaa omaa liikeideaa

Mahdollisuus vaurastua ja menestyä

- Yrittäjänä työn ja yrityksen kehittäminen ja laatu ovat omissa käsissä
- Saa tehdä juuri sellaisia duuneja kuin haluaa.
- itsenäisyys, vastuu
- Oma päätäntävalta asioihin
- Mahdollisuus vaikuttaa omaan työympäristöön ja viihtyvyyteen, voi määritellä työnkuvansa itse
- oma päätäntävalta
- oma päätäntä valta, vapaus, haasteet
- Omavaraisuus
- joustavuus, oma päätäntävalta, työn tuloksista nauttiminen
- Saa tehdä juuri sitä mitä itse haluaa. Omat innovaatiot, itse itsensä esimies.
- Oma firma.
- Onnistuessaan toimii.
- Työllistää itsensä edes johonkin ammattiin ja yrittäjyys ei katso ikää eikä paikkaa. Aina voi lähteä yrittäjäksi ja meillä on lupa perustaa oma yritys.
- vastuu itselle, päätäntävalta
- Mahdollisuus toteuttaa unelmiaan ja olla itse oma pomonsa.
- se palkitsee, voi itse päättää asioista
- - omat valinnat
- - vastuu
-
- Oman itsensä toteuttaminen. Tehdä sitä mitä rakastaa
- itsenäisyys, haasteellisuus
- Se on oma juttu --> motivaatio
- Vaikuttaminen omiin tekemisiin
- vapaus
- vastuu
- valta
- Saa tehdä juuri sitä mitä haluaa
- Oma vapaus
- Saa tehdä mitä haluaa,
- itse voi vaikuttaa työaikoihin ja firman menestyessä tienaa kivasti.
- vapaus päättää mitä tekee ja koska, olla oma herra.
- työnteko
- Saa itse vaikuttaa asiakaskuntaansa ja valikoida tarpeen vaatiessa työnsä, keikkansa tms.
- saa olla "oman itsensä herra", päättää itsenäisesti asioista
- Haasteellisuus, mahdollisuus ohjata uraa toivottuun suuntaan, oma päätäntävalta
- Saa tehdä juuri sitä mitä itse haluaa.
- oma päätäntävalta koska se mahdollistaa luovuuden
- Oma päätäntävalta

Omat arvot ja niiden toteuttaminen

Raha

- saa olla itsensä oma "pomo" eikä työ ole ehkä niin tylsää kuin palkkatyö.
- 1. Saa itse päättää monista asioista omassa yrityksessään eli saa olla oma herransa.
- 2. Oppii yrittäjyydestä yrittämällä (lainsäädäntö, kontaktit, vaativuus ym.)
- 3. Voi luoda työpaikkoja ja työllistää kansalaisia.
- Oma valta työssä
- mielekäs työ
- mahdollisuus vaikuttaa
- Raha, Vapaus toteuttaa itseään.
- Vastuu omista tekemisistä, vapaus tehdä sitä mitä tykkää ja osaa
- Vapaus
- - oma päätösvalta
- joustavuus, kehitysmahdollisuudet, luovuuden jalostaminen johonkin tärkeään
- -Saa jokseenkin itse määrätä vapaa-aikansa ja lomat.
- - Kukaan ei "hengitä niskaan" ja patista tekemään töitä.
- - Saa toteuttaa elinkeinoaan oman luovuuden mukaan.
- Saa olla oman itsensä pomo ja toteuttaa unelmaansa.
- Vapaus, mahdollisuus vaikuttaa työaikoihin ja työympäristöön, pitkäaikaiset asiakasuhteet
- itsenäisyys
- Itsensä toteuttaminen.
- Saa tehdä asiat omalla tavallaan
- OMA myyvä tuote
- oma päätäntävalta
- oman onnensa herra
- oma vapaus
- itenäinen työ
- vapaus tehdä itsenäistä työtä
- sitoutumattomuus toisten määräämiseen
- oma päätös valta
- saa itse päättää menoistaan ja aikatauluistaan, voi kehittää työtään kiinnostavaan suuntaan, voi kieltäytyä tekemästä asioita jotka kokee vääriksi
- siinä ei ole mitään hyvää
- Kaikki on kiinni itsestä.
- oma päätäntävalta, "vapaus"

23. Yrittäjyyden haastavin puoli on mielestäni (nimeä max 3 asiaa)

Vastaajien määrä: 328

- taloudellinen epävarmuus
- työmäärä
- - miten saada yritys kannattavaksi
- - osaisinko irrottautua työstäni, ts. olisin aina töissä
- alkuun pääseminen
- Aika ja stressi
- miten oman yrityksen saa kannattavaksi
- kuinka löytää uusia asiakkaita
- yrityksen aloittaminen ja siihen liittyvät raha- ja byrokratia-asiat
- voitontuottaminen
- Todella paljon työtä
- vastuu ja työ on sidottu koko elämään
- Stressi

- Stressi, vastuu
- stressi, työnjakaminen, kannattavan idean kehittäminen
- Taloudellinen kannattavuus
- Kilpailussa pärjääminen
- Pakolliset paperityöt
- Ajankäyttö, hyvän idean löytäminen.
- -liikaa vastuuta
- -liikaa epävarmuutta
- -pitäisi ajatella rahaa koko ajan, sillä kaikki aika ja materiaali mitattaisiin rahassa
- Yrityksen kannattavuus
- Vastuu
- Elämänrytmi
- Asioiden organisointi ja järjestely
- Riskialttius
- vastuu.
- työskentely ympäri päivän
- - paljon riskejä
- - voi olla oma omaisuus on pelissä
- 1) Uskallus ottaa riskejä
- 2) Löytää toimiva liikeidea ja toimiala sekä sijainti yritykselle
- 3) Saada yritys käyntiin ja kannattamaan
- Taloudellinen epävarmuus, stressinsieto ja asiakkaiden hankkiminen.
- taloudellinen vastuu
- riskinsietokyky
- vastuu ihmisistä
- Uhraukset, vapaa-ajan puute, riskit
- Byrokratia!
- Liikaa töitä
- Epävarma tulotaso
- Riskit
- Stressaavaa
- Vastuu
- VEROTUS -> Verottaja vie kaiken
- suuri vastuu yrityksestä, ja en asioista. Palkkatyössä on se helppoa että jos mokaa ja menettää yrityksen rahaa, niin saa ehkä haukut, mutta yrittäjänä on itse vastuussa rahaliikenteestä, ja se rupee helposti stressaamaan.
- Vapaus ja vastuu.
- Toimeentulon saaminen huonoina aikoinakin
- vakituisen asiakaskunnan haaliminen, työtehtävien rajaaminen (ettei lupaa liikoja, muistaen käytettävissä olevat resurssit), työpaikan ja kodin sekoittaminen
- Toimeentulo on epätasaista ja vaikeaa. Markkinointi on vaikeaa ja epämiellyttävää. Kontaktteja on vaikea luoda.
- vapaus
- Työstä irrottautuminen vapaa-ajalla.
- Työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen, stressin ja epävarmuuden sietäminen.
- Riskit, koko ajan täytyy olla yritteliäs, epävarmuus
- riskien ottaminen
- Mahdollisesti pitkiksi venyvät työpäivät
- Perustamis- ja alkuvaiheen toimeentulo
- Sitoumus
- riski
- mahd pomotus
- Vastuu, taloudenhallinta, haastavuus säilyttää asiakkuudet
- työntekijöiden palkkaaminen ja siihen liittyvät välittömät ja välilliset kustannukset, oma jaksaminen mikäli ei palkattuja työntekijöitä, tuottavuus/verotus
- Vastaat itse yrityksesi menestyksestä ja toimivuudesta. Se että keksii jotain sellasta mitä menestyisi.
- - Ei vapaa-aikaa

- 1. Kustannustasot Suomessa. 2. Suomen lainsäädännöt ja niistä selvillä olo. 3. Vapaa- ja työajan erottaminen
- -Täytyy ottaa paljon asioita huomioon
- -Rahoituksen järjestäminen
- -Epävarmuus
- olet yrittäjä 24/7, ei aikaa muulle
- kaikenlaisten asioiden muistaminen ja hoitaminen
- suuri riski
- Raha-asioiden hoito
- - Riskit
- Markkinointi
- Vapaus ja vastuu.
- -Vapaa-ajan puute
- -Korkea verotus ja yrittäjien huonot olot eivät kannusta yrittäjyyteen Suomessa
- -yrityksen pyörittäminen. saada kaikki asiat organisoitua niin kuin kuuluu, paperiasioiden hoito sitä huolimatta että on kirjanpitäjä jonkinlaisena apuna
- Paljon vastuuta & riskejä, kannattavuuden pitäminen, asiakaskunnan perustaminen
- kannattavuus
- Aikatauluttaminen, kaikista alaisista huolehtiminen, jatkuva stressi
- Taloudellinen vastuu
- Pitkät työpäivät
- epävarmuus
- Vastuu, vaikeat markkinat
- Ei voi olla muuta elämää.
- Pienyrittäjän on lähes mahdoton elättää itsensä.
- Uusien asiakkaiden löytäminen ja vanhojen pitäminen edelleen asiakkaina.
- Vapaa-aika voi jäädä vähäiseksi.
- Talouden hallinta.
- Lähtö mukaan, rohkaisun läpinäkyvyys sekä kauhutarinat yhdeksänkymmentäluvun lammasta.
- suuri työmäärä
- riski menettää omat rahat
- itsenäisyys, päättäväisyys, vastuu
- Saada yrityksestä tuottava ja työajoista sopivat, jos työskentelee yksin ilman työntekijöitä.
- - pitkät työpäivät
- - epävarma tulevaisuus
- - koko ajan töitä
- Liika paljon työtä verraten saatuun palkkioon.
- En tuhlaa elämäni työhön.
- Miksi hommata elämään lisää stressiä.
- Saada yritys pyörimään kunnolla ja olla kannattava taloudellisesti-> tuottoisuus
- huoli taloudesta
- Vastaat itse kaikesta jos menee pieleen. Henk. koht. haluan työn ja elämän, en että työ on elämä.
- Riskit ja niiden pelko.
- byrokratia, hankalat asiakkaat, enemmän työtä
- - yhteiskunnan tuki yrittäjän sairastuessa, äitiysloman ajalla yms.
-
- - Suuri työmäärä erityisesti yrittäjyyden alussa
- - Ei niin varmaa tulevaisuutta kuin palkkatyöläisenä
- - Olet periaatteessa vastuussa yrityksestäsi 24/7, mikä voi lisätä stressiä ja työpaineita
- Alkupääoman hankkiminen, uniikin idean keksiminen ja kilpailussa pärjääminen.
- vie aikaa myös vapaa-ajasta.. vaikuttaa vapaa-ajan elämään ja psyykkeeseen enemmän kuin palkkatyön tekeminen.
- Saada liikeidea toimimaan niin, että yrittäjyys on rahallisesti kannattavaa.
- Suomen verotus, eläkesäästöjen kertyminen, talouden vauhtelut
- se vie kaiken ajan.
- toimeentulo

- asiakaskontaktit
- pääoman saanti
- Epätietoisuus ja epävarmuus
- Riskit ja mahdollinen stressi ainakin alkuvaiheessa.
- kirjanpito, työntekijöiden hankkiminen
- täytyy olla organisaatiokykyä ja tietoa riittävästi asioista
- - liiallinen vastuu
- -stressin hallinta
- -erilaisten verkostojen luominen
- kaiken vastuun kantaminen, pitkä työstäminen ennen kuin tuottaa tulosta
- Riski omaisuuden menetykset ja suuri vastuu yrityksestä
- epäsäännöllinen palkka, ei vakiintunutta asemaa yhteiskunnassa, joka päivä pitää jaksaa maksamaan laskur
- vastuu
- epävarmuus
- yrittäjä on paljon aikaa vievää
- menestyminen, talous, stressi
- Vastuu
- Yrittäjyyttä ei arvosteta Suomessa ollenkaan, pelkästään sanalla on negatiivinen kaiku.
- organisointi, paperityöt
- stressi, ei selkeää työaikaa, hallitsee koko elämää
- Selviytyminen raa'assa yrittäjämaailmassa byrokratian, kieroilun ja keinottelun keskellä.
- Kokonaisvaltainen vastuu
- Pitää pystyä uskomaan itseensä ja omiin kykyihinsä täysin
- 1. taloudellinen epävarmuus
- 2. pitkät työpäivät
- täysvastuu
- Pysyä valtion pykälistöjen perässä.
- Vaadittavien taitojen laaja-alaisuus
- Organisointi, liikeidean kehitys, rahoitus
- idean löytäminen, palvelun ja tuotteen kehittäminen
- huono tuki yhteiskunnalta, löytää tarpeeksi hyvä liikeidea
- verkostoituminen, rahoitus
- -Perustaa yritys: pääoma, kannattavuus
- en tiedä
- Verotussysteemi (josta ei Erkkikään ota selvää) ja siihen liittyvät pakolliset kirjanpitokulut (suurimmissa yrityksissä asianajaja-kulut!?!), tulosvastuu(hyvä helv...!), riskinotto - pakote.
- Riskit.
- - Vastuu
- - Työajan ja siviilielämän erottamisen vaikeus
- - Hallinto (budjetti ym..)
- työ ja arki sekoittuvat helposti
- työn paljous - ajankäyttö
- vapaa-ajan menetys, stressi, riskit
- riskinhallinta
- pitää kaikkilangat käsissä ja tehdä tulosta
- Epävarmuuden sietäminen.
- työt tulee kotiin
- Riskialtis
- - Menee paljon aikaa.Ei kauheasti vapaa-akaa.
- Huono taloustilanne.
- Riskit.
- Vastuullisuus
- rahan puute
- pelko, että menestyykö
- riskinotto, innovatiivisuus
- - Liukuvat ja epäsäännölliset työajat (mistä löytää aikaa myös vapaa-ajalle ja perheelle?)

- Taloudellinen riski aina olemassa (saako yrityksen/liikeidean menestymään..)
- Stressaava työ, miten omaa jaksamista suojelee
- ei säännöllistä varmaa tulonlähdettä
- omistautuminen 24/7
- Raha-asioista ja kirjanpidosta huolehtiminen.
- vastuu suurempi
- asiakkaiden luottamus
- verkottuminen
- Sitoutuminen, vapaa-ajan puute
- käytännön huomioitavat asiat, kuten verotus ja rahaliikenne
- Raha-asiat, ajan käyttö, stressi
- se on erittäin aikaa vievää, riskit, keksiä kannattava liikeidea
- pinnalla pysyminen
- stressin kestäminen
- työn ja vapaa-ajan / perheestä huolehtimisen tasapainottaminen
- työt seuraa kotiin, mahdollinen konkurssi
- Asiakkaat, jotka ei laistavat velvollisuuksistaan esim. palveluista maksamisesta eli jättävät pienyrittäjän tekemän työn/palvelut maksamatta niin että yrittäjän aloitettava perintä ilman 100% tulosta, että hän saa palkkansa tehdystä työstä. Yrittäjällä kuitenkin yrityksen laskuja ja palkkoja maksettavanaan!!! tästä syystä en ikinä aloittaisi yrittäjyyttä, kunnallissella puolella lomat ja sairauslomat sekä palkat pyörivät ja talous pysyy pystyssä :)
- rahoitus, riskinotto
- hyvä liikeidea, raha, alkutaival
- Yrittäjä 24/7.
- Kaikki vastuu itsellä
- aikataulutus, vastuu ja paperityöt
- Asiakkaiden hankkiminen
- asiakkaiden pitäminen
- pitkät työpäivät
- Markkinointi
- stressi, rahoitus, kaikkien eri asioiden hoitaminen yksin
- tulevaisuuden ennustaminen/kannattavuuden ennustaminen
- riskit
- Kontaktien luominen
- Vastuu
- menestyminen
- tiedon hallinta
- työn johtaminen
- Yrittäminen on aikaa kuluttavaa ja haastavaa.
- Yrittäjällä ei ole välttämättä mahdollisuus nostaa joka kuukausi säännöllistä kuukausipalkkaa
- Täytyy keksiä tuote, joka myy jonka jälkeen uusi myyvä tuote. Rahalliset vaikeudet on todella mahdollista. Konkurssi.
- epävarmuus, kaikki vastuu on itsellä, vaativuus
- Asiakaskunnan saaminen.
- Vastuu, raha-asoiden hoito, asiakkaiden saaminen
- Oma taloudellinen sitoutuminen
- Markkinoiden heikkeneminen
- Vapaa-ajan ja työn sekoittuminen = ei vapaa aikaa
- riskit
- saada asiat toimimaan haluamallaan tavalla, hyvän liikeidean kehittäminen
- Venyvät työajat, yksityisyrittäjä ei saa sairastua, taloudellinen epävarmuus jopa usean vuoden ajan yrityksen perustamisesta.
- Ajankäyttö, sekä kannattavuus.
- - Ajalliset resurssit
- Riskinotto-kyky
- Vastuu
- Työn aikaavievyys

- Yrittäjä on aina töissä. Stressinsirtokykyä täytyy olla.
- Stressi, välillä voi joutua tekemään kovasti töitä ennen kuin saa vapaata ja täytyy uskaltaa ottaa riskiä.
- Epävarmuus, työn määrä
- sairastumiseen ei samanlaisia mahdollisuuksia kuin palkkatyössä, äitiysloma myös sama juttu, stressi
- jaksaminen, kilpaileminen, perheen perustaminen
- paljon töitä ja stressiä
- -vastuu
- -raha-asiat
- vapaa-ajan puute
- suuri vastuu
- aloittaminen, riskit
- toiminnan epävarmuus, on pysyttävä ajan hermolla ja kehitettävä yrityksen toimintaa jatkuvasti
- Epävarmuus - riippuvaisuus monista ulkopuolisista tekijöistä, riskinoton kannattavuuden ennustamisen vaikeus jne.
- Vaikeiden päätösten tekeminen
- riskien ottaminen, jatkuva stressi
- Liikeidean läpivieminen kovassa kilpailussa, oman itsensä likoon laittaminen etenkin alkuvaiheessa ja kokonaisuuden hallinta
- Saada yritys kannattamaan taloudellisesti
- 1.Stressi
- 2.Sosiaaliturvan puute
- ajan hallinta, päätösten tekeminen
- lakipykälät ja oikein toimiminen
- mahdolliset alaiset ja palkkaukseen ja työsuhteeseen liittyvät asiast
- Taloudelliset tekijät, kuten laskelmat. Lisäksi tarvitaan uskallusta.
- Menestyminen, vie aikaa, vastuu
- Työn ja vapaa-ajan/perhe-elämän yhteensovittaminen.
- tulla yrittäjäksi ja pysyä yrittäjänä.
- Rahoitus
- Vastuu 24/7 -> ei täydellistä vapaa-aikaa
- Henkisesti vaativaa
- talous-asiat ja kirjanpito
- Jatkuvasti töissä
- Kannattavs, liikeidea
- Taloudelliset riskit
- Se, että vastaa loppupeleissä kaikista yrityksessä sattuvista asioista
- Vastuu, stressi ja "työajat".
- saada firma tuottamaan
- - Menestyminen
- - Jaksaminen
- - Huonosta taloudellisesta tilanteesta selviäminen
- stressi
- Kun "paska lentää tuuletimeen", se ei lennä sieltä seinille, vaan päin itse yrittäjää. Eli siis vastuu on jakamaton.
- menestyä, menestyä hyvin, rahan ajattelu
- Miten sovittaa yrittäjän arki esim perhe-elämän kanssa. Saada idea toimimaan käytännössä ja tehdä siitä tuottoisa.
- innovaattisen liikeidean keksiminen
- Liikeidean kannattavuus, alkuun pääseminen, henkinen jaksaminen,
- Liiketoiminnan kannattavaksi saaminen.

Oman terveyden, perhe- ja ystävyssuhteiden laiminlyönti yritystä perustaessa ja sen ensimmäisinä toimintavuosina.

Ehtiä tehdä itse työtä kun yrityksen muuhun pyörittämiseen menee niin paljon aikaa ja

paukkuja.

Hyvän johtajuuden oppiminen.

- Stressi, vapaa- ja työajan sekoittuminen
- Suomen valtio, vihervasemmisto kommunistit ja tahallaan hankaloitettu byrokratia
- Tuloksellisuus ja työ määrä
- Tasapainottaa vapaa-aika ja yrittäjyys.
- Alkuvaiheessa itsensä elättäminen.
- stressitason hyvänä pitäminen, muistaa myös oma henkinen hyvinvointi -> aikataulut, ei saa olla "liian" kunnianhimoinen
- -Kirjanpito
- -Lakipykälät
- Epävarmuus
- Itse on vastuussa riskeistä ja varsinkin alkuvuodet voivat olla todella stressaavia.
- Keksiä tarpeeksi hyvä liikeidea ja saada se tuottamaan ja tulemaan tunnetuksi.
- Stressi
- Lakisääteiset seikat
- riski
- Ajankäyttö.
- Rahallinen epävarmuus.
- Kontaktien luominen.
- Byrokratia, riskialttius ja markkinoiden pieni koko Suomessa
- -pitkät työpäivät
- riskit
- Asiakastytyväisyys
- taloudellinen riski, erityisesti aloitusvaiheessa
- -suuret riskit
- -stressi
- -vapaa-ajan puute
- ei varmaa tuloa
- paljon hoidettavia asioita
- ei lomaa
- Haastavuus
- Markkinointi
- taloudellinen vastuu, lakiasiat
- Kaikki pitää tehdä itse
- yrittäjä tekee töitä about kellon ympäri, ja lomat voi melkein ensimmäisten 10 vuoden ajalta unohtaa....
- Rahoitus ja markkinapaikan vakiinnuttaminen sekä sopivan henkilöstön ja kumppaneiden löytäminen
- Jos olisin yrittäjä, minulla olisi oma musiikkileikkikoulu. Haastavinta on varmasti se, että pääsee "päteväksi" yrittäjäksi, jotta ei tarvitse maksaa alvia, jotta pystyisi edes maksamaan palkkaa itselleen. Haastavaa myös valtion tukien hakeminen niin että hakemukset hyväksyttäisiin.
- Rahaa voi tulla vaihtelevasti ja se vaikuttaa perheellisen elämään. Verottajaa varten täytyy olla ajantasainen ja rehellinen kirjanpito. Voi olla hiljaisia kausia jolloin töitä ei ole niin paljon ja sitten taas paljon töitä jolloin täytyy jaksaa tehdä töitä yötä päivää.
- - stressi
- - vastuu
- - pitkät työpäivät
- vastuu kaikesta
- Itse vastuussa kaikesta
- Taloudelliset riskit. Pitkiksi venyvät päivät. Työajan ja vapaa-ajan erottaminen toisistaan.
- Yrittäjänä on vastuussa kaikesta yritykseen liittyvästä, stressi.
- Vastuu kaikesta mahdollisesta
- Laskuttaminen ja kirjanpito
- Koko ajan töissä. Stressi. Riskit.
- miten saada yritys kannattamaan

- Tuntee, miten kaikki on omissa käsissä.
Hallita itse omaa työaika ja -tapaa.
Stressin sieto.
- Liiketoiminnan jatkuvuuden ja kasvun takaaminen.
- Vaatii paljon aikaa ja rahaa. Työ=elämä
- 1. Vastuu muista, jos on työllistänyt ihmisiä
- 2. Huonot markkinat
- 3. Riskit voivat olla liian suuret
- Vastuu, työhön panostaminen 100%
- Eläminen yhteiskunnan muutoksissa (esim. lama), kova työ saada vakiasiakkaat -> toimeentulo, stressi
- epävarmuus, velkaantumisen riski, työn paljous
- Epäonnistumisen mahdollisuus, ylistressaantuminen, johtaminen
- Liikkeiden löytäminen sekä ylläpitäminen/kehittäminen
- Liika itsenäisyys/yksinäisyys
- Työn ja yksityiselämän erillään pitäminen
- Kokonaisuuden hallinta.
- Vastuu myös asioista, joihin ei ole vahvoja valmiuksia.
- -Itsekuri
- -Verot, kirjanpito, laskutus ym.
- -Itsensä myyminen vaatii hyvää itsetuntoa
- Liikeidean keksiminen
- Valtio, stressi, kilpailu
- Kaikkien asioiden nipussa pitäminen, ettei homma leviä käsiin
- vastuu, joustavuus, kiireys
- - stressinsietokyky
- - riskinottaminen
- - "naimisissa" työn kanssa, varsinkin alussa
- yrityksen perustamiseen liittyvät byrokraattiset seikat, sekä muut "alkutaipaleen" vaiheet.
- Myös vastuu kohdistuu yrittäjälle
- Saada yritys tuottamaan tasaisesti ja varmasti.
- stressi
- epävarmuus
- stressaavuus
- ei lomaa
- yksinäisyys
- työ = elämä. yritystä ajattelisin 24/7. Koko perheen toimeen tulo kiinni yrityksessä. Pitkät päivät. vastuu alaisten toimeen tulosta.
- Stressi, mahdollisuus jäädä suuriin velkoihin jos homma ei toimi, aloittaminen.
- Epävarmuus ja stressi tulevista
- - vakuuttaa muut oman liikeideansa puolelle

- rahan pyörittäminen, lainat, vakuutukset hyi hyi :(

- alussa omien hermojen hallinta
- Kirjanpito, ylimääräinen byrokraatia, kaikki varsinaiseen työhön liittymätön työ.
- Itsenäisyys, vastuu
- Rahallinen epävarmuus, jonka takia koko perheen jokapäiväinen elämä voisi riskeeraantua ja kärsiä.
- saada liikeidea kannattamaan, vastuu omasta yrityksestä
- vaikeaa irtautua töistä, taloudelliset riskit, suuri vastuu
- Asiakaskunnan saavuttaminen, liiallisen työnteon välttäminen.
- Menee monta vuotta että talouden saa tasapainoon, alkuvuodet pitää elää pussin suu tiukassa.
- Olet kiinni koko ajan omassa yrityksessä - entä muu elämä?
- Yrittäjillä ei ole kuulemma sairauslomaa.
- Stressi
- hoitaa työt kun sattuu sairastumaan jos on ainut työntekijä ja asiakkaita riittää + kirjanpito

jos sen tekee yksin

- stressaavaa, paljon työtä ja hirveästi organisoitavaa.
- Täytyy ottaa ehkä suuriakin riskejä ja olla valmis tekemään töitä erittäin paljon

Vaatii suurta stressinsietokykyä ja luonnetta, joka sopii yrittäjälle

Suuri vastuu

- Löytää maksavat asiakkaat.
- vastuu, organisointi
- Taloudellinen riski

Vastuu

- Huoli taloudellisesta toimeentulosta, vapaa-aika voi jäädä vähälle, stressi
- vastuu kaikista asioista
- vastuussa kaikesta, epä säännölliset palkkatulot, vastuussa koko omaisuudellaan

Stressi

- verkoston luominen, aloittaminen, asiakkaiden hankinta
- Stressi, vastuu, ei varsinaista vapaata töistä
- Toisinaan epäinhimilliset työajat.

Yrittäjän taloutta ei tueta valtion kautta kunnolla, jos jokin menee pieleen.

Kova stressi.

- Rahoituksen selvittäminen, liikeidea, ja arkielämä
- Arkielämä'llä tarkoitan tässä yrittäjän arkea, niitä asioita, joita joutuu tekemään, jotta homma pyörii.
- sitoo todella paljon, riskialtista, saattaa pilata perhe-elämän ja arjen (mutta toisaalta myös parantaakin sitä, jos työ on oikeasti mielekästä)
- Talous.
- henkilökunnan johtaminen parhaalla mahdollisella tavalla, todella monien asioiden ja niiden luoman kokonaisuuden hallitseminen
- - työmäärä
- - jos ei tulosta synnykkään
- työn organisointi
- Jatkuva kontrollointi ja innovatiivisuus
- byrokratia, aikaavievyys
- Tuntemani pienyrittäjät tekevät 24/7 töitä ja ovat silti köyhiä, pois lukien verojen kiertäjät. Kaikki langat on pidettävä käsissä, palkkatyössä ei tarvi viedä töitä kotiin.
- vastuu
- vapaus
- stressi
- Pitkät työpäivät - työaika käytännössä 24/7
- Ei aina taloudellisesti kannattavaa
- Uudet ideat
- Töissä 24/7
- Epävarmuus menestymisestä (velkaantuminen, jos yritys kaatuu), taloudelliset ja terveydelliset riskit.
- yrityksen perustaminen
- liikeidea
- taloustilanne yleisesti koska siihen ei voi vaikuttaa vaikka on tehnyt kaikki kunnolla .
- työaika 24h/vrk
- vastuullisuus
- Saa paiskia ylipitkiä päiviä, hermoromahduksen partaalla välillä. Sosiaalinen elämä lakkaa pahimmassa tapauksessa ja oma perhe, ystävät kärsii koska elämässä ei ole mitään muuta sisältöä kuin yritys ja nukkuminen.
- on uskallettava ottaa riskejä
- Taloudelliset riskit, suurempi työmäärä kuin palkkatyössä, varsinaisen työn lisäksi hoidettavat paperityöt (verot, maksut ym.)
- Menestyminen ja työajat.
- liikeidean kehittäminen, idean markkinointi
- Suuri työmäärä

Riskit

- hyvien verkostojen hankkiminen, jotta saa asiakaskuntaa ja se, että joutuu usein tekemään pitkää päivää.
- 1. Stressi
- 2. Vastuu
- 3. Yrittäjäriski (kokemattomuus lisää sitä)
- Tiedon saaminen
- ALoittaminen
- Avun saanti
- Toteuttaa idea, Pitää yritystä pystyssä, SInnikkyys
- markkinoilla selviäminen, yrityksen kannattavuus, vastuu yrityksestä
- Valtion vaatiman byrokratian pyörittäminen mikä on poissa itse työn teosta
- - taloudelliset asiat
- pitkäjänteisyys, tasainen motivaatio, hyvien työntekijöiden löytäminen
- - Tulee itse hoitaa menot ja kulut, kirjanpidot, tilitykset, veroasiakirjat --> paljon paperitöitä.
- - Jollei ole asiakkaita, ei ole töitäkään --> menestymispaineita, ja alkuun ei tule rahaa.
- - Työtä joutuu monesti tekemään vapaa-ajallakin
- --> eli työt tulevat kotiin väkisinkin.
- Kaikki paperityöt ja esim. yrityksen takaaminen omalla omaisuudella.
- Talous, verot
- vapaa-ajan puute
- Stressin ja epävarmuuden sietäminen.
- Menestyykö liiketoiminta
- liikeidea
- yrityksen kannattavuus
- oman onnensa herra
- riskien ottaminen
- kuinka tulen rahaalisesti toimeen?
- kuinka markkinoida itseään?
- kaikki palvelut ovat menoissa isoihin marketteihin ja ketju liikkeisiin
- kaikki maksut (verot ym.) haukkaavat valtavan palan oman työn tuloksista, byrokratia hoidettava säntillään jos haluaa välttää ongelmia, asiakkaita vaikea löytää (nämä ongelmia nimenomaan Suomessa)
- kaikki :P
- Ei ole paljoa vapaata tai omaa rauhaa, jos meinaa pärjätä.
- riskien ottaminen, pankkilainat, vakaa talous ja tulevaisuus